

Pedagogisch Beleidsplan

Kindercentrum Amberrosia Koggenland

Versie 2020

**KDV
BSO**

D. Hoekzema

bestuurder

Inhoudsopgave

1 Inleiding

2.1 Uitgangspunten

2.2 Pedagogische visie

3.1 Pedagogisch doel

3.2 De vier basisdoelen van professor J.M.A. Riksen Walraven

4.1 De vertaling naar de praktijk

4.2 Elk kind heeft een mentor

4.3 De ontwikkeling van het kind wordt structureel gevolgd

4.4 de overdracht naar basisonderwijs

4.5 ieder kind onder een jaar twee vaste gezichten

4.6 inzet beroepskrachten in opleiding

4.7 groepssamenstelling

5.1 Dagindeling

5.2 Speciale activiteiten en feesten

5.3 Wennen en afscheid nemen

5.4 Opvangtijden

5.5 Gezondheid

5.6 Kinderen en persoonlijke hygiëne

6.1 Contacten met de ouder(s)

6.2 Oudercomissie

Bijlagen

- 1 BSO**
- 2 Beroepskracht-kind-ratio**
- 3 Vierogenbeleid (Verplaatst naar Veiligheidsplan 2018)**
- 4 Activiteiten**
- 5 Groepshulp**
- 6 Werkwijze**
- 7 Wenbeleid**
- 8 Extra- en ruildagen**
- 9 Achterwacht (Verplaatst naar Veiligheidsplan 2018)**
- 10 Protocol signalering zorgkinderen**
- 11 Beleid beroepskrachten in opleiding**
- 12 Buiten spelen**

1 Inleiding

Het pedagogisch beleid dient te leiden tot verantwoorde kinderopvang. In dit plan wordt de visie van kindercentrum Amberrosia Koggenland weergegeven. Deze visie houdt in dat beschreven wordt welke uitgangspunten en werkwijze Amberrosia hanteert op het gebied van omgang, verzorging en opvoeding van de kinderen die worden opgevangen.

Het pedagogisch beleidsplan is de basis van het dagelijks handelen van de pedagogisch medewerkers. Het plan biedt de pedagogisch medewerkers steun bij hun werkzaamheden en geeft huidige en toekomstige ouders inzicht in de gang van zaken bij Amberrosia Koggenland. In dit beleidsplan zijn de belangrijkste aspecten van de competenties uit de Wet Kinderopvang opgenomen. Amberrosia Koggenland volgt in haar pedagogisch beleid de vier opvoedingsdoelen van professor J.M.A. Riksen Walraven. Zij was ten tijde van de inwerkingtreding Wet kinderopvang hoogleraar kinderopvang.

Als eerste zullen de groepsindelingen en de uitgangspunten van Amberrosia Koggenland worden beschreven. Hierna wordt de pedagogische visie en het pedagogisch doel van Amberrosia uitgelegd. Vervolgens zullen de 4 basisdoelen van professor J.M.A Riksen Walraven worden toegelicht om zodoende de vertaling naar de praktijk binnen Amberrosia duidelijk gemaakt. Om dit beleidsplan zo overzichtelijk mogelijk te laten zijn hebben wij ervoor gekozen een bijlage toe te voegen waarin de uitgangspunten en de vier basisdoelen voor de BSO apart worden weergegeven. Ook hier wordt de vertaling naar de praktijk gemaakt, aangevuld met een activiteitenoverzicht.

2.1 Uitgangspunten

Amberrosia Koggenland is een franchisevestiging van Amberrosia gevestigd te Almere. Amberrosia Koggenland is een kleinschalig kindercentrum voor kinderen van 0 tot 12 jaar. Naast dagopvang bieden wij ook buitenschoolse opvang aan. Veelal zal het hier gaan om opvang voor een kind wiens zusje(s) en of broertje(s) in de leeftijdscategorie van 0 tot 4 jaar het dagverblijf al bezoekt.

De opvang bestaat uit 1 verticale groep van maximaal 16 kinderen. De groep bestaat uit baby's en peuters, maar ook uit BSO kinderen. De groep wordt begeleid door het aantal pedagogisch medewerkers volgens de ratio. Zie hiervoor bijlage 2.

De verhouding tussen het aantal pedagogisch medewerkers en het aantal aanwezige kinderen in de groep wordt bepaald aan de hand van de tabel in bijlage 2 en volgens de rekentool op l.ratio.nl

Voordelen van een verticale groep zijn dat de jongere kinderen leren van de oudere kinderen en dat de oudere kinderen zorgzaamheid ontwikkelen voor de jongere kinderen.

Nadeel van deze groepsindeling kan zijn dat de jonge kinderen het spel van de oudere kinderen storen of dat de oudere kinderen te overheersend zijn in de groep.

Kinderen en begeleiders zijn continu op zoek naar een goede balans tussen eigenbelang en groepsbelang.

Het is de taak van de groepsleider er voor te waken dat ieder kind letterlijk en figuurlijk voldoende ruimte krijgt en dat de kinderen deel kunnen nemen aan activiteiten die passen bij hun interesses en ontwikkelingsniveau.

We sluiten aan op de reguliere schooltijden en schoolvakanties.

We hebben een grote speelhal tot onze beschikking met daarbij twee slaapkamers, toilet en keuken. Er is ook een grote buitenspeelplaats, afgeschermd met kind veilige hekken.

Wij bieden opvang in de ruimste zin van het woord, dus in de avond (in overleg). Wij zijn een flexibele organisatie die zich kan en wil vormen naar de behoefte van de kinderen en ouders.

De flexibiliteit ligt vooral in de openingstijden, wij zijn open als er vraag is. We hebben bijvoorbeeld ouders die beiden in de zorg werken of in ploegen in een ziekenhuis.

De kinderen van deze ouders komen dan bijvoorbeeld om half zeven omdat de ouder om zeven uur begint. Ook is het mogelijk dat sommige kinderen een gedeelte van de avond bij ons doorbrengen. Wij staan als kinderdagcentrum voor een huiselijke sfeer en een goede band met ouders en kind. Door het bieden van flexibele opvang bootsen we zoveel mogelijk een gezinssituatie na.

Praktijkvoorbeeld: Gezin X bestaat uit vader en moeder en 4 kinderen in de leeftijd van 2 tot en met 12 jaar. Op woensdagmiddag is moeder thuis met de kinderen en er wordt gezamenlijk geknutseld zoals elke woensdagmiddag. Om 15 uur wordt Jantje opgehaald door een tante om te gaan zwemmen. Dit heeft ze op dinsdagavond besproken met moeder en Jantje. Jantje laat aan tante zien wat hij heeft geknutseld. Vervolgens willen de andere kinderen hun kunstwerk ook even laten zien. Tante geeft veel complimenten. Tante blijft zo'n 10 minuten zitten. Hierna neemt ze Jantje mee en moeder begeleidt de andere kinderen weer verder met knutselen.

Bovenstaande is een voorbeeld om te laten zien dat de gezamenlijke activiteit na de komst van tante en het weggaan van Jantje gewoon verder gaat. Het veilige klimaat werd niet verstoord. Hierin was ook een belangrijke taak weggelegd voor moeder. Op ons

kinderdagcentrum wordt er op eenzelfde manier gewerkt. Ouders komen hun kind brengen en halen op verschillende tijden, en de pedagogisch medewerker ziet erop toe dat de rust en veiligheid in de groep gewaarborgd blijft.

2.2 Pedagogische visie

Ieder kind is uniek en ieder kind mag zichzelf zijn. Onze visie is hierop gebaseerd. Ieder kind heeft zijn eigen behoeften en ontwikkelt zich in een eigen tempo. Wij spelen in op de ontwikkeling van het kind en passen onze activiteiten hierop aan. Hierbij wordt een veilige omgeving gecreëerd die zoveel mogelijk aansluit bij de belevingswereld van het kind. Veiligheid en structuur vinden wij belangrijk. Het kind moet zich vertrouwd voelen zodat het zelfvertrouwen krijgt en het nieuwe uitdagingen durft aan te gaan. Op deze manier worden zelfontplooiing, zelfredzaamheid en het ontwikkelen van sociale vaardigheden gestimuleerd. Kinderopvang is een ideale beginsituatie voor kinderen om te oefenen met sociale vaardigheden. Op kinderdagverblijven is het vaak de eerste keer dat kinderen in aanraking komen met meerdere leeftijdgenootjes. Hier leren ze de beginselen van vaardigheden als samen spelen, delen en rekening houden met anderen. Op de buitenschoolse opvang kunnen kinderen in een redelijk gestructureerde omgeving, maar wel één die vrijblijvender is dan een aparte BSO groep, oefenen met sociale rollen. Kinderen leren bijvoorbeeld vaardigheden als opkomen voor jezelf, respect hebben voor anderen, keuzes maken en dat het leuk is om aardig te zijn tegen iemand anders.

Praktisch gezien houdt bovenstaande het volgende in:

- Wij richten ons op het unieke van ieder kind, zagezegd het individuele kind, en stimuleren zelfontplooiing, ontwikkeling en sociale vaardigheden. Opvoeden gaat bij ons om het zoeken van een evenwicht tussen het werken vanuit een vaststaand kader en het leveren van maatwerk.
- Wij werken met duidelijke gewoontes/ regels. Kinderen weten waar zij aan toe zijn. Dit kan een gevoel van veiligheid geven. We maken gebruik van een vast dagritme ook al hebben wij flexibele tijden. De kinderen die later worden gebracht of eerder worden opgehaald stromen gewoon in de groep en volgen het normale dagritme of onderbreken dat wanneer ze worden opgehaald. Het elkaar begroeten of afscheid nemen hoort bij ons tot het vaste dagritme net als dat thuis ook gaat, bijvoorbeeld als hun broertje of zusje naar zwembad gaat of ervan terug komt. Wij nemen daar dan ook ruim de tijd voor zodat zowel de kinderen die al aanwezig zijn als het kind dat in de groep komt of de groep weer verlaat. Dit stimuleert het gevoel van emotionele veiligheid en geborgenheid juist vinden wij.
- Wij vinden dat kinderen zich complementair op de thuissituatie moeten kunnen ontwikkelen. Regelmatig overleg tussen ouders en pedagogisch medewerkers vinden wij belangrijk.

Wij zijn een voorstander van het stimuleren van beweging en veel buiten spelen bij kinderen. Ten eerste hebben kinderen volgens ons plezier in spelen en bewegen. Ten tweede is veel bewegen ook van belang om dagelijkse dingen uit te voeren zoals tanden poetsen, op een stoel klimmen of door de speelhal te lopen. Ten derde heeft bewegen grote invloed op de totale ontwikkeling van een kind. Dus lichamelijk, sociaal, emotioneel en verstandelijk. Het is volgens ons dan ook belangrijk om kinderen veel te laten bewegen, spelen en ontdekken zowel binnen als ook heel veel buiten.

De basis voor een goede motorische ontwikkeling wordt al gelegd in de eerste 6 levensmaanden van een kind. Door veel en gevarieerd te bewegen leert een kind vele bewegingen onder de knie te krijgen. Bewegen is echter ook belangrijk bij het leren van taal. Kinderen leren begrippen als onder, boven, over, achter, links en rechts alleen door zich deze

begrippen bewegend eigen te maken. Door mee te kunnen doen aan bewegingsspelletjes legt een kind contact met andere kinderen. Ze leren samen spelen, maar ook ruzie maken en teleurstellingen verwerken. Kinderen die veel (buiten) spelen zijn in staat om gezond en evenwichtig op te groeien. Wij bieden binnen ons kindercentrum een gevarieerd aanbod aan speel- en bewegingsmogelijkheden. Zo hebben wij bijvoorbeeld een aantal bewegingstoestellen tot onze beschikking, speciaal gericht op kinderen.

Kinderen moeten zich veilig voelen, zowel bij de pedagogische medewerkers als bij de andere kinderen. Voor een optimale ontwikkeling van kinderen is dat veilige gevoel een van de belangrijkste voorwaarden. Dat houdt in dat wij ervoor zorgen dat de ruimtes schoon en veilig zijn, dat er gezonde voeding is en voldoende beweging voor de kinderen. Het betekent ook dat er regels en afspraken zijn die zijn gericht op hygiëne en op het voorkomen van onverantwoorde risico's zoals ook opgenomen in onze risico inventarisatie en het actieplan daarbij en veiligheidsplan. De pedagogische medewerkers zien toe op de veiligheid van de kinderen zowel binnen als buiten. Zij weten bovendien wat zij moeten doen als een kind ziek is of als het kind gevallen is. Kinderen moeten zich geaccepteerd en gewaardeerd voelen door de pedagogische medewerkers.

Buiten spelen

Bij Amberrosia Koggenland spelen de kinderen zoveel mogelijk buiten. Hoe beter het weer, hoe meer wij buiten zijn. Uiteraard houden wij rekening met de weersomstandigheden, zo blijven wij bijvoorbeeld op de warmste uren van de dag in de zomer binnen en ook als het buiten heel hard regent .

Buitenspelen stimuleert de ontwikkeling van het kind;

- Ontwikkelen van de sociale competenties (leren samen spelen, leren rekening houden met elkaar).
- Aanleren van normen en waarden (ik liep iemand omver, dan zeg ik sorry. Kinderen worden niet gepest of buiten gesloten, kinderen helpen elkaar. (bijvoorbeeld de grotere kinderen helpen de kleinere kinderen.)
- De grove en fijne motoriek ontwikkelen (fietsen, op de loopfiets, met de Plasma kar (groeve) maar ook stoepkrijten of bellen blazen (fijn).

Kinderen leren ook over de natuur, de activiteiten worden op de seizoenen van het jaar aangepast. Bijvoorbeeld in de herfst zoeken wij kastanjes, dennenappels en bladeren en takken om mee te knutselen, in de winter maken wij samen een sneeuwpop en spelen in de sneeuw, in de zomer wordt er lekker met water gekliederd met de watertafel of een badje. In de lente gaan wij bijvoorbeeld wandelen en de eendjes voeren of bloemen plukken (waar het mag). De ouders geven op ons verzoek de kinderen regenlaarzen mee zodat wij ook met nat weer met de kinderen naar buiten kunnen. Als de kinderen niet vies mogen worden, kunnen de ouders oude kleren of een overall meegeven. De kinderen worden door de ouders op het weer gekleed. Dat betekent met koud weer warm genoeg om naar buiten te kunnen en in de zomer luchtige kleding en badkleding en handdoeken meegeven.

De kinderen mogen buiten heerlijk rennen, ravotten, ‘samen spelen’, ontdekken. Kortom, ze kunnen hun energie kwijt.

In onze grote tuin staan ook speeltoestellen zoals: een nestschommel, een grote en een kleine glijbaan (voor de kleintjes), ringen, een boomglijbaan, een trampoline, fietsjes, loopfietsjes, een zandbak (in de zomer), een Plasmokar en een kist met buitenspeelgoed.

Ook zijn wij lid van de Speelothek. Daar lenen wij eens in de drie maanden nieuw binnen en buiten speelgoed. De kinderen beslissen mee over wat zij graag zouden willen lenen.

Soms halen wij een politie auto voor de kleintjes, de plasmokarren voor de kleintjes en BSO, een watertafel of een voetbaltafel en allerlei spelletjes.

In de zomer eten wij geregeld buiten onder het schaduwdoek met de kinderen. Ook wordt er soms gepicknickt. De kinderen worden goed ingesmeerd met factor 40 of 50.

Uiteraard zijn er buiten ook regels zoals:

- Extra toezicht buiten in de vorm van een extra volwassene (pedagogisch medewerker of groepshulp).
- Bij de glijbaan bij de dag-kinderen altijd toezicht
- Bij de trampoline: kleintjes onder de drie jaar: hooguit met zijn drieën tegelijk, BSO kinderen hooguit met zijn tweeën tegelijk
- In de nestschommel: één kind tegelijk
- Bij de glijbaan: alleen zittend er af en alleen via de trap omhoog
- Bij de boomglijbaan: niet hoger dan de glijbaan, dus niet hoog in de boom klimmen

De kinderen houden rekening met elkaar. De grote kinderen letten er op dat ze de kleintjes niet omver lopen. Niemand mag worden gepest of buiten gesloten. De pedagogische medewerksters letten hier scherp op. (aanleren van sociale competenties en normen en waarden).

Voor de kinderen is er achter de trampoline een speciaal stukje “doe tuin”. Daar mogen de kinderen kruiden plukken om soep te maken, verstopperkje spelen achter de struiken, hutten bouwen enz.

Bij Amberrosia vinden wij zowel buiten spelen als bewegen erg belangrijk voor de ontwikkeling en gezondheid van het kind.

3.1 Pedagogisch doel

Binnen Amberrosia stellen wij als doelstelling dat kinderen zich in een vertrouwde veilige omgeving ontwikkelen tot zelfstandige mensen en daarbij hun eigen mogelijkheden en beperkingen ontdekken, met respect voor zichzelf en anderen. Binnen onze opvang willen we situaties creëren waarin kinderen zich prettig voelen en waarin ze liefdevol begeleid worden. Ook willen we bereiken dat kinderen voor zichzelf op kunnen komen, sociale vaardigheden ontwikkelen en zelfstandig leren zijn. Daarnaast worden kinderen uitgenodigd en geprikkeld om de omgeving en (leef)wereld te verkennen, waarin een leefstijl met veel bewegen en gezondheid ten grondslag ligt. Doordat wij ons richten op het individuele kind en ze leren om

te functioneren in een groep leren ze zich ook sociaal te ontwikkelen. Een kind dat goed begeleid wordt(individueel) zal zich prettig en veilig voelen en daardoor beter functioneren in een groep wat zich uit in het accepteren van andere kinderen in de groep, leren delen en wachten op elkaar.

3.2 De vier basisdoelen van professor J.M.A. Rixsen Walraven

De basisdoelen van professor J.M.A. Rixsen Walraven zijn onderdeel van de pedagogische doelstelling van Amberrosia. De vier basisdoelen zullen hieronder beschreven worden. Vervolgens zal er een uitleg gegeven worden over het betreffende doel.

1. Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid.

Jonge kinderen moeten zich veilig en beschermd voelen. Het gevoel van veiligheid ervaren is een basisbehoefte. Dit gevoel van veiligheid in de kinderopvang wordt bepaald door de pedagogisch medewerkers, de groeps grootte, de ruimte/ omgeving en het contact met andere kinderen.

2. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties:

Met het begrip persoonlijke competentie wordt bedoeld op brede persoonskenmerken zoals veerkracht, zelfstandigheid en zelfvertrouwen, flexibiliteit en creativiteit. Dit stelt een kind in staat om allerlei typen problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden, ofwel het zinvol bezig zijn. De mogelijkheid hebben om vaardigheden onder de knie te krijgen en zelfvertrouwen op te bouwen. Dit geldt bijvoorbeeld voor het leren van taal, de motorische ontwikkeling en cognitieve vaardigheden.

3. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van de sociale competenties:

Het begrip sociale competenties omvat een scala aan sociale kennis en vaardigheden, bijvoorbeeld het zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen en het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid. De interactie met leeftijdsgenoten, het deel zijn van een groep en het deelnemen aan groepsgebeurtenissen biedt kinderen een leeromgeving voor het opdoen van sociale competenties. Het geeft aan kinderen kansen om zich te ontwikkelen tot personen die goed kunnen functioneren in de samenleving.

4. Kinderen gelegenheid bieden om zich normen en waarden, de cultuur van een samenleving eigen te maken:

Leren wat wel en niet mag. Er zijn veel ongeschreven gedragsregels in de kinderopvang; je mag een ander geen pijn doen, je moet samen delen, etc. Spelenderwijs en in de dagelijkse omgang met de kinderen proberen opvoeders ze bij te brengen hoe ze kunnen functioneren in een groter geheel: in de groep, in het centrum, in de maatschappij. Dit basisdoel wordt beschouwd als de kern van de opvoeding. Kinderen maken kennis met grenzen, normen en waarden maar ook met de gebruiken en omgangsvormen in onze samenleving.

4.1 De vertaling naar de praktijk

In dit hoofdstuk zal beschreven worden hoe Amberrosia de vier basisdoelen van professor J.M.A. Rixsen Walraven implementeert in de praktijksituatie.

Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid.

Er wordt gericht aandacht besteed aan het opbouwen van een band tussen de kinderen onderling en het kind en de pedagogisch medewerker. Er wordt gewerkt volgens een vast dagritme zodat een kind weet waar hij aan toe is. Het kinderdagcentrum is ingericht in een huiselijke sfeer.

Het hebben van zelfvertrouwen is heel belangrijk. Een kind met zelfvertrouwen kan voor zichzelf opkomen, kan zelfstandig en onafhankelijk zijn. Het kind durft om hulp te vragen en is niet bang om fouten te maken. Pedagogisch medewerkers stimuleren het zelfvertrouwen van de kinderen. Ze geven geen kritiek op het kind zelf, maar op het gedrag van het kind. Positief gedrag wordt benadrukt door de pedagogisch medewerkers door complimenten te geven c.q. te werken met een beloningsbord. Wij prijzen een kind als het iets nieuws kan doen.

Praktijkvoorbeeld:

We vinden het erg belangrijk in de groep een sfeer te creëren van veiligheid en vertrouwen. Het is fijn je even speciaal te voelen. Tijdens de rustige momenten dat we aan tafel zitten, komen er bij de kinderen gesprekken los. Maar er zit bijvoorbeeld ook een verlegen kind aan tafel. De pedagogisch medewerker heeft direct door dat dit kind diep in zijn hart ook wat zou willen vertellen, maar niet weet hoe hij dit moet aanpakken. Daarom stelt de pedagogisch medewerker vragen aan het verlegen kind. “Goh Floor, we hebben het over lievelingseten, en ik zie jou altijd zo smullen van een broodje met pindaas. Is dit wat je het liefste eet?”

Vervolgens voelt Floor zich gezien en gehoord, en begint langzaam te vertellen over waar ze nog meer van houdt. De pedagogisch medewerker speelt hierop in en betreft de andere kinderen bij het gesprek. Naarmate het gesprek vordert voelt Floor zich steeds vrijer. Dit komt omdat er een veilige sfeer werd gecreëerd. We letten er dus op dat iedereen die wat wil vertellen ook de kans krijgt, en dat de kinderen naar elkaar luisteren. Verder stimuleren we de kinderen bijvoorbeeld om samen te willen spelen. Maar ook proberen we de kinderen juist te leren hun eigen grens aan te geven en voor zichzelf op te komen als ze ondergesneeuwd worden door mondigere kinderen.

Wij werken met vaste leidsters op vaste dagen. Wij werken met een klein team en de kinderen kennen de leidsters goed. Dit schept ook een gevoel van emotionele veiligheid.

De inrichting van onze ruimte is ruimtelijk en gezellig. Wij eten met de kinderen aan een grote tafel en wij gebruiken warme materialen zoals veel hout in de inrichting en vrolijke kleuren. In de ruimte hangen overal werkjes die door de kinderen zelf gemaakt zijn.

Behalve een veilige en gezellige ruimte bieden wij ook emotionele veiligheid doordat ieder kind er mag zijn op zijn/haar manier. Bij verdriet mag je bij ons huilen, bij blijdschap mag je lachen. Er wordt niet gepest of uitgelachen.

Als een kind pijn heeft, durft hij/zij dit aan de pedagogisch medewerker te vertellen en durft hij/zij zich te laten troosten.

Nog een voorbeeld: er worden voorbereidingen getroffen voor een feestmiddag waarbij de kinderen mogen zingen en dansen. Marloes mag niet mee doen van Sandra en Joke. Zij vinden dat Marloes stomme kleren draagt. Marloes begint te huilen en voelt zich rot. De leidster ziet haar huilen en vraagt wat er gebeurd is. Marloes vertelt en de leidster zegt dat dit niet aardig is. Zij praat met de meisjes en geeft een voorbeeld: stel je voor dat jij op je gezicht

valt en niemand wilt met jou spelen omdat jouw gezicht niet mooi is door het vallen. Hoe zou jij je dan voelen? De meisjes schamen zich en zij begrijpen nu wel dat het niet aardig van ze is. De meisjes gaan verder met oefenen en Marloes mag nu ook mee doen.

Het bieden van fysieke en emotionele veiligheid houdt in:

- *Veilige, schone en gezellige binnen en buitenruimtes*
- *Verwantwoord omgaan met speelapparaten*
- *Gezonde voeding*
- *Voldoende buitenlucht en beweging*
- *Veilig gedrag in het verkeer*
- *Pedagogisch medewerkers weten wat zij moeten doen bij ziekte en/of ongevallen (EHBO en BHV)*
- *Kinderen weten zich gezien, geaccepteerd en gerespecteerd door pedagogisch medewerkers*
- *Er zijn dagelijkse routines en afspraken*
- *Er is een goed contact met de ouders*
- *Ouders hebben vertrouwen in de kwaliteit van de opvang*

gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties

De persoonlijke competenties hebben we opgedeeld in de cognitieve ontwikkeling, de emotionele ontwikkeling en de motorische ontwikkeling.

Cognitieve ontwikkeling

Ieder kind ontwikkelt zich in zijn eigen tempo, op zijn eigen manier en niveau. Uitgaande van de mogelijkheden van elk individueel kind, worden spelmaterialen en activiteiten aangeboden die een beroep doen op de cognitieve ontwikkeling. Wij vinden het belangrijk de kinderen de mogelijkheid te bieden zelf hun omgeving te exploreren en de mogelijkheden van diverse materialen te ontdekken. In het uiteindelijke resultaat van de activiteiten zal de individuele creatieve inbreng van elk kind een grote rol spelen.

De taalvaardigheden worden extra gestimuleerd doordat kinderen taal en taalspelletjes, zoals liedjes, ook boven hun niveau krijgen aangereikt.

Praktijkvoorbeeld: Alle kinderen zitten in de kring. De pedagogisch medewerker zingt een liedje voor wat bedoeld is voor kleuters. De jongere kinderen kijken naar de kleuters en leren hiervan. De oudere kinderen bedenken een uitbeeldspelletje op de tekst van het liedje.

Praktijkvoorbeeld activiteiten gericht op individuele kind: Een dreumes speelt met blokken. De pedagogisch medewerker heeft ook een lege doos en eindje verderop neergezet. De dreumes ontdekt de doos en brengt de blokken 1 voor 1 naar de doos. Uiteindelijk liggen alle blokken naast de doos, en worden ze door de dreumes in de doos gelegd. Hierna haalt de dreumes ze er weer uit, en begint het spelletje opnieuw.

Een kind van 9 wil tekenen of 'iets maken.' De pedagogisch medewerker vertelt dat het zo leuk zou zijn wanneer de opvang een nieuwskrant voor de kinderen van de BSO zou krijgen. Het kind wil graag een BSO krant voor kinderen maken en gaat aan de slag. Hij bedenkt verhaaltjes en raadsels en maakt bijbehorende tekeningen. Ook interviewt hij de pedagogisch medewerker en een paar andere kinderen.

De persoonlijke competenties bevorderen wij door allerlei activiteiten aan te bieden zoals muziek maken en dans en beweging, buiten rennen, fietsen, verstopperkje, tikkertje en stoepkrijten. Maar ook knutselen en tekenen en eten met een vork.

Emotionele ontwikkeling

Wij vinden het belangrijk dat het kind zijn emoties kan uiten. Daarom proberen we op de groep een sfeer te scheppen van veiligheid en geborgenheid en leren de kinderen respect te hebben voor elkaars gevoelens. Door erover te praten proberen we de emotie van het kind een plek te geven. De wat oudere kinderen stimuleren we hun emoties te verwoorden.

We proberen er bijvoorbeeld achter te komen waarom een kind boos of verdrietig is en zoeken dan samen naar een oplossing. Soms zal het kind het willen uitpraten, een andere keer wil het gewoon zijn boosheid uiten, even alleen zijn, of juist persoonlijke aandacht krijgen. Ons uitgangspunt hierbij is dat we per moment en per kind bekijken hoe we op een goede wijze op de emoties van het kind kunnen reageren.

Praktijkvoorbeeld: Een kind voelt zich verdrietig omdat hij het gevoel heeft dat er niemand met hem wil spelen. Het wil er niet over praten. De pedagogisch medewerker voelt het verdriet van het kind goed aan. Hij laat het kind even uithuilen, zonder gelijk met oplossingen te komen. Na een tijdje stelt zij het kind vragen om uit te vinden wat het kind nodig heeft. Het kind voelde dat hij zijn emoties mocht tonen en dit geeft hem zelfvertrouwen.

Motorische ontwikkeling

Grope motoriek

Gedurende het eerste levensjaar ontwikkelt het kind zich zeer snel en is de motorische ontwikkeling van maand tot maand te volgen. Het kind beschikt nog vrijwel uitsluitend over een grove motoriek. Deze bestaat onder ander uit zwaaien, kruipen en gaan staan.

De leidsters stimuleren de motorische ontwikkeling met name door het aanbod van diverse op het kind afgestemd spelmaterialen en daaraan verbonden activiteiten.

Fijne motoriek

De fijne motoriek bestaat uit kleine bewegingen die je met handen en vingers maakt. De fijne motoriek wordt gestimuleerd door met kinderen te knutselen, tekenen, puzzelen, te bouwen met constructiematerialen en dergelijke.

Verder proberen we de kinderen in de dagelijkse dingen als eten, melk inschenken en aankleden steeds meer zelfstandigheid mee te geven.

Zie ook bijlage ontwikkelingsschema.

Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van de sociale competenties

In de groep kan het kind relaties opbouwen met andere kinderen van verschillende leeftijden. In de omgang met anderen en met de pedagogisch medewerkers wordt de sociaal-emotionele ontwikkeling gestimuleerd. Het kind leert omgaan met anderen en ziet wat zijn gedrag voor invloed heeft op hen. Het kind leert om te gaan met zijn eigen boosheid, verdriet en blijdschap, maar ook met de boosheid, verdriet en blijdschap van anderen. De pedagogisch medewerkers staan ervoor om kinderen samen te laten spelen door middel van het

uitnodigend in te richten van de ruimte en het aanbieden van spel materiaal. Maar ook doet het kind sociale vaardigheden op door bijvoorbeeld te helpen opruimen, het delen van speelgoed, het samen eten, leren wachten en het samen vieren van een feestje.

Jongere en oudere kinderen kunnen van elkaar leren. De verticale groep is een nabootsing van de situatie in een groot gezin. In een groep kinderen van verschillende leeftijden zijn er meer stimulansen voor de sociale vaardigheden omdat de kinderen leren met elkaars behoeften en mogelijkheden rekening te houden.

Praktijkvoorbeelden: Wanneer er een kind jarig is wordt deze verjaardag gevierd. Eerst worden er voorbereidingen getroffen. De kleine kinderen mogen op een heel groot vel papier een afdruk van hun handje maken met verf. Een ouder kind, Bart, wordt door de pedagogisch begeleider uitgenodigd een tekst te bedenken en op te schrijven op het papier. Ook vindt hij het leuk om de jongere kinderen te helpen met hun handjes afdruk. De jongere kinderen genieten van de aandacht van het oudere kind, ook leren ze van Bart. Hierbij leren de kinderen samen te werken, en samen toe te leven naar het vieren van een feestje. Bart is op school een verlegen kind met weinig zelfvertrouwen. Op het kinderdagverblijf leert hij zijn zelfvertrouwen te vergroten. Dit komt omdat hij zich gewaardeerd voelt door de jongere kinderen.

Ook leren de kinderen om te helpen door samen de tafel te dekken en de oudere kinderen helpen de jongere kinderen met bijvoorbeeld veters strikken of jas dicht maken.

Tijdens tafel momenten laten wij de kinderen vertellen wat zij op school hebben mee gemaakt. De andere kinderen luisteren hier naar want daarna mogen zij ook vertellen.

Bij conflictsituaties laten wij de kinderen het eerste zelf proberen op te lossen. Meestal door met elkaar te praten.

Kinderen gelegenheid bieden om zich normen en waarden, de cultuur van een samenleving eigen te maken

Om de kinderen bepaalde normen en waarden mee te geven die in onze samenleving belangrijk worden gevonden, is het ten eerste belangrijk zelf als pedagogisch medewerker het goede voorbeeld te geven. Kinderen leren op jonge leeftijd vooral door het in zich opnemen van wat er in de wereld om hen heen gebeurt.

Pedagogisch medewerkers zijn zich erg bewust van hun voorbeeldfunctie en naast het letten op hun tafelmanieren en omgangsvormen, staat voorop dat ze het kind en collega's behandelen zoals ze zelf ook behandeld zouden willen worden.

Normen en waarden die wij belangrijk vinden zijn onder andere: niet vloeken, het vragen als je iets wil hebben, opruimen na het spelen, tafelmanieren (de korstjes opeten, aan tafel blijven zitten en met de mond dicht eten), niet slaan of schoppen en je excuses aanbieden of een kusje of hand geven om het goed te maken als er iets vervelends is gebeurd.

Praktijkvoorbeeld: Een paar kinderen hebben samen met de racebaan gespeeld. Na het spelen laten ze het spel zo op de grond liggen en willen iets anders uit de kast pakken. De pedagogisch medewerker grijpt in en geeft aan dat het netjes is om eerst een spel op te ruimen, voordat er nieuw speelgoed wordt gepakt.

Wij leren kinderen dat er grenzen zijn. Wanneer een kind wordt geslagen, leggen wij uit dat dit niet mag. Respect hebben voor elkaar en voor elkaars spullen. Ook op je beurt wachten hoort daar bij.

Na het spelen wordt het speelgoed samen opgeruimd. De kleine kinderen zien het voorbeeld van de grotere kinderen. Het speelgoed waar mee gespeeld wordt, moet eerst worden opgeruimd voordat er weer ander speelgoed wordt gepakt.

Wij leren kinderen leren met teleurstellingen om te gaan. Een spelletje verliezen is helemaal niet erg. Het gaat er om dat je iets leuks samen hebt ondernomen. De volgende keer beter. Kinderen leren bij ons dat iedereen gelijk is. Mensen met een andere huidskleur en andere gewoonten zijn heel normaal.

Praktijkvoorbeeld:

Twee kinderen mogen vanwege hun geloof geen varkensvlees eten. Alle kinderen zijn hiervan op de hoogte en het is heel normaal. Er mag niet gediscrimineerd worden. Kinderen leren bij ons dat er veel verschillende culturen en gewoontes zijn. Iedereen is gelijk.

Individualiteit

Binnen de groep van Amberrosia is het van belang om ook aandacht te hebben voor het individuele kind. Met name omdat drukke, aanwezige kinderen altijd gemakkelijk aandacht krijgen, is het van belang extra alert te zijn op de stille(re) kinderen. Hierbij is het ook vooral van belang om te bepalen of een kind altijd stil is of dat dit wellicht een oorzaak heeft. Ieder kind kan binnen Amberrosia zelf bepalen hoe hij zijn tijd besteedt ook al wordt er groepsgewijs gewerkt. Er is altijd ruimte om op de individuele wens van de kinderen in te gaan.

Diversiteit

Doordat kinderen vanuit verschillende achtergronden, wijken en scholen bij Amberrosia worden opgevangen, ontmoeten kinderen veel verschillende kinderen. Het kennis nemen van deze verschillen draagt niet alleen bij aan de ontwikkeling van de kinderen maar vraagt ook om speciale aandacht van de pedagogische medewerkster. Zo wordt vooral veel aandacht besteed aan de normen en waarden als:” respect “voor elkaar en” geen vooroordelen hebben.”

Rituelen en vieringen

Binnen Amberrosia wordt op algemene wijze aandacht besteed aan de gebruikelijke Nederlandse feestdagen zoals Sinterklaas, Pasen, kerst en oud en Nieuw. De geloofsachtergrond van de kinderen speelt hierbij in principe geen rol. Bij andere specifieke feestdagen wordt alleen stil gestaan als er kinderen zijn die deze feestdagen vieren en hier aan ook in de groep aandacht aan willen besteden.

Samenleven/samen verantwoordelijk

Het is van belang at kinderen ervaren dat zij samen verantwoordelijk zijn voor de groepsruimte waarin zij opgevangen worden. Dit betekent dat zij zich moeten realiseren dat de kinderen en de pedagogisch medewerker niet alleen verantwoordelijk zijn voor het materiaal en het meubilair maar ook voor de sfeer binnen de groep en dat zij hier als individueel kind ook invloed op hebben. Door zuinig om te gaan met de spullen en respect te hebben voor de mensen in de omgeving wordt het samenleven en samen verantwoordelijk zijn benadrukt.

De rol van de pedagogisch begeleiders

De pedagogisch medewerkers beschikken ten eerste over basiskennis op het gebied van ontwikkeling van kinderen, gezondheid en hygiëne. Hiernaast verwachten wij van de pedagogisch medewerkers een open en positieve houding naar alle kinderen, waardoor het kind zich veilig voelt en zich op zijn eigen unieke manier kan ontwikkelen. De pedagogisch medewerker zorgt mede voor een vertrouwde en stimulerende sfeer. Belangrijk in de benadering van de pedagogisch medewerkers is dat zij kunnen variëren in hun gedrag en zowel stimulerend, begeleidend, corrigerend, sturend als ook afwachtend kunnen zijn.

Flexibiliteit en creativiteit zijn twee zaken die wij noodzakelijk achten voor de pedagogisch begeleiders. Hiermee bedoelen wij dat mogelijkheden gezien en benut dienen te worden. Werken binnen een verticale groep vraagt veel flexibiliteit van de pedagogisch medewerker. Pedagogisch medewerkers zouden volgens ons moeten kunnen reflecteren op hun eigen gedrag, en zouden dit bespreekbaar kunnen maken. Communicatieve vaardigheden, zowel met ouders als collega's vinden wij belangrijk.

De pedagogisch medewerkers krijgen met regelmaat werkbegeleiding van de eindverantwoordelijke. Praktijkvoorbeelden worden doorgenomen en de pedagogisch medewerker wordt gevraagd naar zijn werkhouding en bevindingen. Er wordt door de werkbegeleider kritische vragen gesteld over de eigen gevoelens en ervaringen van de medewerker. Er wordt besproken wat goed gaat en wat veranderd zou kunnen worden. De werkbegeleidingsgesprekken worden gevoerd, uitgaande van onderstaande lijst. Deze lijst wordt steeds meegenomen in het gesprek. Elke maand voert de werkbegeleider een evaluatiegesprek met de pedagogisch medewerker. Naar aanleiding van het werkbegeleidingsgesprek worden punten opgesteld waar de pedagogisch medewerker aan zal werken. Deze punten worden besproken tijdens het evaluatiegesprek.

1. Een positieve houding en een positieve benadering naar kinderen.
2. Een sensitieve en responsieve houding: goed kijken naar kinderen om het kind te leren kennen en aanvoelen wat elk kind nodig heeft.
3. Praten en uitleggen op het niveau van de kinderen: vertellen wat je doet en wat je ziet.
4. Kinderen de ruimte kunnen en durven geven om zich te ontwikkelen, nieuwe mogelijkheden hierbij aanreiken. Een stimulerende omgeving bieden.
5. Open staan voor andere ideeën, andere meningen, andere culturen. Respect voor de kinderen, de ouders en voor elkaar.
6. Reflectie op het eigen werk en het eigen handelen: het waarom en "waarom zo" ter discussie durven en kunnen stellen. Feedback kunnen ontvangen en durven geven. Vanzelfsprekendheden kunnen loslaten. Durven en kunnen veranderen.
7. Besef en bewustzijn van je rol en van je voorbeeldfunctie voor kinderen, zowel in het omgaan met de kinderen als met de collega-teamleden en andere volwassenen.
8. Flexibiliteit en creativiteit: mogelijkheden zien en benutten. Zowel intern als extern.
9. Elkaars kwaliteiten kunnen en willen benutten.
10. Interactievaardigheden en communicatieve vaardigheden, zowel gericht op de kinderen, ouders, als collega's.
11. Zorg dragen dat de ouder zijn kind in vertrouwde handen weet.
12. Samenwerking
13. persoonlijke hygiëne

4.2. Ieder kind heeft een mentor

Alle pedagogisch medewerkers hebben oog de ontwikkeling van alle kinderen in hun groep maar de mentor let specifiek op de ontwikkeling en het welbevinden van de aan haar toegewezen kinderen. Zij is het aanspreekpunt voor de ouders (en in de BSO ook voor het kind zelf) en zij is ook diegene die actie onderneemt als er bijzonderheden zijn in de ontwikkeling van het kind. Een mentor signaleert potentiële ontwikkelingsproblemen: op deze manier kan er door beroepskrachten en/of andere professionals van binnen of buiten de organisatie vroegtijdig en adequaat passende (extra) ondersteuning worden geboden.

De mentor werkt op de groep waar het kind komt. Elk kind heeft zijn eigen mentor; voor de ouders is duidelijk wie de mentor van het kind is. Dit is ook schriftelijk vastgelegd. Hoe de organisatie invulling geeft aan het mentorschap, staat in het pedagogisch beleidsplan omschreven.

Wanneer een leidster weg gaat, draagt zij de informatie over naar een nieuwe leidster. Door de eigen mentorkinderen er voor de pedagogische medewerkster meer ruimte om de mentorkinderen echt goed te leren kennen. Hierdoor kunnen ze beter inspringen op de behoeften van deze kinderen en zo ook zullen de kinderen eerder contact zoeken met hun mentor. Door een goede vertrouwensrelatie op te bouwen, zullen kinderen zich emotioneel veilig voelen op de kinderopvang.

Taken van de mentor:

- Ieder kind wordt door de mentor gevolgd door middel van een kind volgsysteem.(elke drie maanden een observatie).
- Het welbevinden van de BSO kinderen wordt gevolgd door middel van een lijst die jaarlijks wordt bijgehouden.
- Ieder jaar zijn er met de mentor van het kind oudergesprekken voor de kinderen van 0-4 jaar
- Bij bijzonderheden of zorgen worden er afspraken gemaakt voor extra gesprekken.
- Het kind observeren of laten observeren door bijvoorbeeld CJG (altijd in overleg en met toestemming van de ouder)
- Drie maandelijks observatielijst ontwikkeling bijhouden
- Observatielijst welzijn bijhouden
- Bijhouden van de knutselmap zodat als het kind vier jaar wordt, hij of zij een leuk overzicht heeft van alle gemaakte werkjes per thema
- Persoonlijk bakje met inhoud bijhouden (schone kleertjes, luiers, schriftje bijhouden)
- Ouders attenderen bij gebrek aan of wisselen van speen, fles, voeding, wassen van knuffel, slaapzak of doekje
- Beloningskaart maken als het kind bezig is met zindelijkheidsstraining
- Kinderen helpen om een positief zelfbeeld van zichzelf te ontwikkelen en kinderen helpen om vriendschappen aan te gaan met andere kinderen.
- Zorgen delen en bespreken met collega's
- Eventueel inschakelen deskundige (in overleg met ouders)
- Eventueel overleg met zorgteam, basisonderwijs
- Opstellen plan van aanpak, stappenplan
- Overdracht van kinderopvang naar basisonderwijs
- Welbevinden van het kind in de gaten houden

4.3. de ontwikkeling van het kind wordt structureel gevolgd

De pedagogisch medewerkers hebben ieder kind in beeld en volgen het in zijn ontwikkeling. Zo kunnen zij aansluiten bij de ontwikkeling van het kind en het stimuleren om de volgende stap te zetten. De ontwikkeling van het kind wordt structureel gevolgd en de bevindingen worden opgeschreven.

Bij de kinderopvang is periodiek een gesprek met de ouders over de ontwikkeling van het kind. (jaarlijks en bij zorgen over het kind of om andere redenen of op verzoek van de ouder zijn er

meer gesprekken mogelijk). De ouder is niet verplicht om op dit aanbod in te gaan. In de BSO is een periodiek gesprek met de ouders geen verplichting maar vinden gesprekken plaats als dat nodig of gewenst is. Eventuele bijzonderheden in de ontwikkeling worden gesignaleerd en er wordt actie op ondernomen.

Wat is een kind volgsysteem?

Een kind volgsysteem is een instrument om gericht te kunnen kijken naar het functioneren van kinderen. Er zijn veel verschillende soorten systemen die gebruikt kunnen worden. Zo kan een kind volgsysteem bijvoorbeeld gericht zijn op de ontwikkeling van de kinderen of op het welbevinden van kinderen. Bij Amberrosia hebben wij een kind volgsysteem dat gericht is op zowel de ontwikkeling van het kind als het welbevinden van de kinderen.

Een kind volgsysteem zorgt ervoor dat de pedagogische medewerker goed kijkt en luistert naar de kinderen. Door goed op de kinderen te letten, leren zij deze te begrijpen en kunnen zij beter voldoen aan de behoefte van het kind. Daarnaast leren zij de mogelijkheden maar ook de beperkingen van het kind kennen. Op deze beperkingen kan dan weer ingespeeld worden met activiteiten. Ook zorgt een kind volgsysteem dat ontwikkelingsachterstanden vroeg gesignaleerd kunnen worden wat er weer voor zorgt dat het kind meer kans heeft om deze achterstanden in te halen als het voldoende gestimuleerd wordt. Dit kind volgsysteem kan ook dienen als richtlijn voor het houden van oudergesprekken. Doordat het kind goed gevolgd wordt, kan er duidelijk worden uitgelegd hoe het kind zich ontwikkelt en hoe het kind zich op de opvang voelt.

Waarom dit kind volgsysteem?

Bij Amberrosia vinden wij het belangrijk dat het kind zich veilig voelt op de opvang en dat er genoeg stimulatie plaats vindt voor het kind om zich te kunnen ontwikkelen. Het kind volgsysteem van Amberrosia richt zich zowel op de ontwikkeling als op het welbevinden van het kind. Alle pedagogisch medewerkers werken met hetzelfde kind volgsysteem omdat het geschikt is voor kinderen van 0-4 jaar. En de observatielijst voor kinderen van 0-12 jaar over het welbevinden van de kinderen. Dit zorgt ervoor dat de pedagogisch medewerkers snel ervaring hebben met het kind volgsysteem. Het invullen van de lijsten zal tijdens normale werkzaamheden plaats vinden. Gedurende de dag let je speciaal op het te observeren kind en vult op die manier de lijst in. Daardoor is het goed te combineren met de andere werkzaamheden van de pedagogische medewerksters.

Doelstellingen:

Dit kind volgsysteem wordt gebruikt om de volgende doelstellingen te bereiken:

- Het welbevinden van het kind
- De ontwikkeling van het kind op de opvang nagaan
- Vroeg signalering van eventuele ontwikkelingsproblemen en laag welbevinden
- Inspelen op eventuele ontwikkelingsproblemen of laag welbevinden
- Niveau van onze opvanglocatie nagaan en eventueel bevorderen

Werken met het kind volgsysteem op het kinderdagverblijf

De ontwikkeling van het kind zal in de eerste vier levensjaren van het kind meerdere malen per jaar geobserveerd worden. Deze planning wordt ook genoteerd op een speciaal formulier. Als volgens de planning een kind geobserveerd moet gaan worden, pakt de pedagogische medewerker de observatieformulieren voor de leeftijd van het kind erbij. Na afloop worden de observaties besproken met een collega en met de leidinggevende of met de hoofdleidster tijdens de kind besprekingen.

Als er zorgen zijn, neemt de leidinggevende contact op met de ouders. Soms wordt een samenwerking met CJG voorgelegd en wordt er met toestemming van de ouder een observatie

door een medewerker van CJG gedaan. De ouders van het kind worden altijd op de hoogte gesteld van een observatie, ongeacht of er zorgen zijn. Dit kan aan het einde van de dag als het kind wordt opgehaald of tijdens de oudergesprekken.

4.4 Overdracht naar de basisschool

Als het kind van het kinderdagverblijf af gaat, moet er een overdracht plaats vinden. Hiervoor zijn de overdrachtsformulieren waar wij bij Amberrosia mee werken bedoeld. Deze formulieren worden aan de ouders en aan de school, waar het kind naar toe gaat, mee gegeven. Het kind volgsysteem gaat in het dossier.

4.5 Maximaal twee vaste gezichten voor 0 jarigen

Als er op basis van de BKR met drie of meer pedagogisch medewerksters tegelijkertijd gewerkt wordt, worden bij ons maximaal twee vaste gezichten toegewezen aan een groep met nul jarigen. Als het kind aanwezig is, werkt er altijd minimaal één vast gezicht van het kind op de groep. Er kunnen dus meer pedagogisch medewerksters, al dan niet structureel, op de betreffende groep werken naast de vaste gezichten. De vaste gezichten worden bepaald per kind, niet op groepsniveau. Voor kinderen met flexibele dagen geldt de vaste gezichteneis niet.

4.6 inzet beroepskrachten in opleiding

Het aandeel van het aantal beroepskrachten in opleiding en stagiaires dat formatief wordt ingezet is niet groter dan een derde van het personeelsbestand aan pedagogisch medewerkers op ons kindercentrum. Daarnaast kunnen beroepskrachten in opleiding en stagiaires nog steeds boven formatief ingezet worden, als extra ondersteuning.

Er is een opleidingsplan met betrekking tot de opleiding en ontwikkeling van de stagiair (BBLer).

Zie hiervoor ook het beleid voor beroepskrachten in opleiding, opgenomen als bijlage 11.

De formatieve inzetbaarheid loopt op van 0 tot 100% tijdens de twee studie jaren

- 0% van september t/m december 1^e studiejaar
- 25 % van januari t/m juni 1^e studiejaar
- 50% van juli t/m december 2^e studiejaar
- 75 % van januari t/m maart 2^e studiejaar
- 100% vanaf april 2^e studiejaar

4.7 groepssamenstelling

Wij hebben gekozen voor een verticale groep van 16 kinderen in de leeftijd van 0 t/m 12 jaar, zoals beschreven in paragraaf 2.1. Bewust hebben wij gekozen voor een verticale groep. Wij zijn van mening dat dit vele voordelen biedt. Ten eerste bootst een verticale groep een gezinssituatie na. Binnen deze situatie hebben kinderen immers ook te maken met oudere en/of jongere kinderen. Kinderen kunnen op deze manier van elkaar leren. Ten tweede kunnen wij kinderen continuïteit bieden omdat wij ze opvang kunnen bieden van nul tot twaalf jaar. Broertjes en zusjes kunnen bij elkaar geplaatst worden, en dit kan zowel voor de kinderen als de ouders een prettige bijkomstigheid zijn. Als laatste heeft niet ieder kind hetzelfde ritme binnen een verticale groep. Hierdoor kunnen de pedagogisch medewerkers de kinderen veel individuele aandacht geven.

4.8. Stampgroep verlaten

Soms is er een uitje met de BSO. Hiervoor wordt per uitje toestemming gevraagd aan de ouders van de kinderen. Op het moment dat het uitje plaats vindt verlaat de groep de ruimte. Ook als de BSO groep naar buiten gaat met een pedagogisch medewerker en de dag kinderen al buiten zijn geweest of andersom. Er blijven altijd twee of meer personen achter. Afhankelijk van de leidster-kind ratio zijn dit een pedagogisch medewerker samen met een groepshulp om aan het vierogen en oren beleid te voldoen of twee pedagogisch medewerkers. Bij de BSO wordt alleen gelet op de leidster-kind ratio. Het vierogen en oren beleid is hier niet van toepassing.

5.1 Dagindeling

Onze dagindeling staat bestaat uit een vast ritme en dus uit vaste onderdelen zoals; fruit eten, broodmaaltijd eten, drinken, slaaptijden en een crackertje eten. De concrete invulling van de dag is afhankelijk van de leeftijd van de kinderen en specifieke behoeften. Het ritme van de baby's wordt afgestemd met de ouders. Zij eten en slapen naar behoefte/ wensen van de ouders. De peuters eten en slapen gezamenlijk. Wij vinden het belangrijk dat de kinderen een vast dagritme hebben ondanks dat ze op verschillende momenten van de dag gebracht en gehaald kunnen worden. De ouders wordt gevraagd zoveel mogelijk rekening te houden met de vaste activiteiten, zoals het gezamenlijk eten. Wij overleggen met de ouders wat een goed moment is voor brengen en ophalen. Er is met de ouders afgesproken dat er kort wordt overlegd wanneer een kind tijdens een gezamenlijke activiteit wordt binnengebracht. Op het moment dat een kind gebracht wordt gaat na het begroeten het vaste ritme verder, waarbij de nieuwkomer instroomt in dit ritme. Er wordt gewerkt met overdracht schriftjes, zodat ouders en pedagogisch medewerkers goed op de hoogte zijn over het wel en wee van het kind. Op het moment dat een kind wordt opgehaald stopt het kind pas op dat moment met de activiteit en neemt afscheid. Wij bieden de kinderen ontwikkelingsgerichte en bewegingsactiviteiten aan. Natuurlijk zijn er ook momenten om vrij te spelen.

Binnen het kindercentrum zijn er tal van activiteiten: knutselen, tekenen, liedjes zingen, verhaaltjes lezen maar ook vrij spelen. Daarnaast proberen we ook te kijken naar de activiteiten die we hebben in de dagelijkse dingen die spelen op het kindercentrum, zoals bijvoorbeeld het dekken van de tafel of de was opvouwen. Ook deze dagelijkse dingen kunnen worden omgezet in een activiteit zoals bijvoorbeeld het tellen van het aantal washandjes en het meehelpen met dekken van de tafel, alle kinderen een beker, hoeveel kinderen zijn er en hoeveel bekers hebben we dan nodig.

Activiteiten

De pedagogisch medewerkers bieden de kinderen geplande activiteiten. Het is voor de kinderen géén verplichting om mee te doen. We stimuleren dit echter wel. Uiteraard starten we hier geleidelijk mee en wat we daarbij verlangen is afhankelijk van de leeftijd en ook de specifieke kind kenmerken. Voor kleinere kinderen geldt vaak dat zij sneller

wisselen en iets anders kunnen gaan doen. Grotere kinderen worden gestimuleerd om de werkjes af te maken en mee te helpen met opruimen.

Buiten de geplande activiteiten is er binnen Amberrosia volop ruimte voor vrij spelen. Specifiek voor de BSO is de combinatie van zorg en vrijetijdsbesteding. Aan de ene kant wordt er een stuk zorg, veiligheid en huiselijkheid geboden, en aan de andere kant is het voor de kinderen een vrijetijdssituatie waar zij, binnen de mogelijkheden en afhankelijk van de ontwikkelingsfase, zelf keuzes voor activiteiten kunnen maken. Tijdens de schoolvakanties worden er extra activiteiten georganiseerd, zoals koekjes bakken, een speurtocht uitzetten enz. Ook kunnen de kinderen op de BSO meedenken en meebeslissen over bepaalde onderwerpen, bijvoorbeeld over het thema van de komende periode. Wij hechten belang aan kinderparticipatie.

Binnen Amberrosia werken wij met thema's waarbinnen wij activiteiten bieden. Wanneer het thema bijvoorbeeld 'muziek' is, zullen wij muziekinstrumenten gaan maken met de kinderen waarbij wij inspelen op de verschillende leeftijden.

Ons leeftijdsgerichte activiteiten aanbod staat beschreven in een aparte bijlage: 'Werkplan activiteiten.'

Dagritme maandag, dinsdag en donderdag:

7.00

Vanaf deze tijd kunnen de kinderen worden gebracht. Omdat wij flexibele opvang bieden kunnen ouders hun kinderen op ieder tijdstip van de dag komen brengen, mits dit van tevoren is overlegd met de pedagogische medewerker.

8.30

1 pedagogisch medewerker gaat vrij spelen met de peuters.

De tweede pedagogisch medewerker zal gerichte aandacht geven aan de 0-2 jarigen.

9.00

Fruit eten.

09.30

De baby's worden naar bed gebracht door een pedagogisch medewerker.

De tweede pedagogisch medewerker gaat met de peuters naar de wc. Daarna bieden de pedagogisch medewerkers een activiteit aan. Dit kan zijn: knutselen, schilderen, kleien maar ook buiten spelen.

11.00

Baby's uit bed halen.

11.30

Zingen. Hierna brood eten en melk of thee drinken

13.00

De kinderen die nog een keer slapen op een dag worden naar bed gebracht door een pedagogisch medewerker.

13.30

De 0-2 jarigen krijgen gerichte aandacht door de twee pedagogisch medewerkers. een medewerker houdt zich bezig met de 0 jarigen.

De tweede medewerker houdt zich bezig met de 1- 2 jarigen door het bieden van een activiteit zoals voorlezen, blokken bouwen enz.

14.30

De baby's/dreumesen krijgen wat te drinken en wat te eten, bijvoorbeeld een fles, liga, een soepstengel of een cracker.

14.30-15.00

De peuters worden wakker en worden uit bed gehaald door 1 pedagogisch medewerker. De baby's worden door 1 pedagogisch medewerker naar bed gebracht voor hun tweede slaapje.

15.30

De BSO-kinderen zijn door de houder opgehaald en komen binnen.

De peuters en de BSO kinderen krijgen wat drinken en een cracker.

16.00

De peuters gaan vrij spelen met 1 pedagogisch medewerker.

De tweede (en of derde) pedagogisch medewerker doet een activiteit met de BSO kinderen.

17.00

Vrij spelen voor alle kinderen. 1 pedagogisch medewerker let op de kinderen van 0-4. De tweede pedagogisch medewerker let op de BSO kinderen.

Vanaf deze tijd worden de kinderen opgehaald door hun ouders.

18.00

Er wordt gegeten met de kinderen die nog niet zijn opgehaald.

Dagritme woensdag/ vrijdag:

06.45

Vanaf deze tijd kunnen de kinderen worden gebracht. Omdat wij flexibele opvang bieden kunnen ouders hun kinderen op ieder tijdstip van de dag komen brengen, mits dit van tevoren is overlegd met de pedagogische medewerker.

8.30

1 pedagogisch medewerker gaat vrij spelen met de peuters.

De tweede pedagogisch medewerker zal gerichte aandacht geven aan de 0-2 jarigen.

9.00

Fruit eten.

10.00

De baby's worden naar bed gebracht door 1 pedagogisch medewerker.

De tweede pedagogisch medewerker biedt de peuters een activiteit aan, zoals knutselen of schilderen.

11.30

Baby's uit bed halen.

12.00

Zingen. Hierna brood eten en melk drinken

12.30

De BSO kinderen zijn door de houder gehaald en komen binnen.

13.00

De kinderen die nog een keer slapen op een dag worden naar bed gebracht door een pedagogisch medewerker.

De BSO kinderen gaan eten onder begeleiding van de tweede pedagogisch medewerker.

13.30

De 0-2 jarigen krijgen gerichte aandacht door een pedagogisch medewerker.

De tweede medewerker houdt zich bezig met de BSO kinderen.

14.30

De baby's/dreumesen krijgen wat te drinken en wat te eten, bijvoorbeeld een liga, een soepstengel of een cracker.

14.00-15.00

De peuters worden wakker en worden uit bed gehaald door 1 pedagogisch medewerker. De baby's worden door 1 pedagogisch medewerker naar bed gebracht voor hun tweede slaapje.

Op dit moment is er een boventallige medewerker aanwezig voor de BSO kinderen als ze kiezen voor een activiteit waar begeleiding bij nodig is (zoals een bordspel), en bij buiten spelen voor extra toezicht. Ook kunnen ze vrij spelen op dat moment.

15.30

De peuters en de BSO kinderen krijgen wat drinken en een cracker.

16.00

De peuters gaan vrij spelen met 1 pedagogisch medewerker.

De tweede pedagogisch medewerker doet een activiteit met de BSO kinderen.

17.00

Vrij spelen voor alle kinderen. 1 pedagogisch medewerker let op de kinderen van 0-4. De tweede pedagogisch medewerker let op de BSO kinderen.

Vanaf deze tijd worden de kinderen opgehaald door hun ouders.

18.00

Er wordt gegeten met de kinderen die nog niet zijn opgehaald.

In principe bieden wij opvang aan een verticale groep van maximaal 16 kinderen.

Bovenstaand dagschema is op de huidige situatie gebaseerd(10-12 kinderen en 2 pw-ers). In de praktijk kan het erop neer komen dat er minder kinderen aanwezig kunnen zijn op bepaalde dagen in verband met de flexibele opvang die wij bieden. Dit houdt vervolgens in dat er naar ratio 1 pedagogisch medewerker minder ingezet zal worden. (zie bijlage 2.)

Wij hebben de afspraak binnen Amberrosia dat er bij de aanwezigheid van 1 of meerdere BSO kinderen een boventallige volwassene ingezet wordt tenzij de ratio aangeeft dat door de komst van de BSO kinderen een extra pedagogische medewerker dient te worden ingezet. In het geval van een boventallige volwassene biedt deze activiteiten aan de BSO kinderen, onder verantwoordelijkheid van de pedagogische medewerker.

Maximaal drie uur per dag afwijken van BKR

Het minimaal aantal beroepskrachten in relatie tot het aantal aanwezige kinderen bij een gemengde leeftijdsgroep wordt bepaald met behulp van een rekentool die wordt bekend gemaakt via de website 1ratio.nl van de rijksoverheid.

Bij aaneengesloten openstelling van tien uur of meer per dag kan maximaal drie uur worden afgeweken van de vereiste BKR. Daarbij wordt minimaal de helft van de vereiste BKR ingezet. Uitzondering hier op zijn de uren tussen 09.00 uur en 12.30 uur en tussen 15.00 uur en 21.00 uur. Tevens is bij calamiteiten de achterwacht binnen 15 minuten bij het pand aanwezig.

In het algemeen wijken wij het meest af van de ratio tussen 6.45 en 8.15, dit i.v.m. de voorschoolse opvang die wij bieden. Tussen deze tijden wordt maximaal één uur afgeweken van de ratio. En tijdens de pauze van de medewerkers tussen de middag, meestal tussen 12.30 en 14.30. Na de pauze wordt niet meer afgeweken van de ratio. Er wordt voor gezorgd dat er in totaal niet meer dan drie uur per dag wordt afgeweken van de ratio.

Er is veel aandacht voor voldoende inzet van personeel vanwege de flexibele opvang die wij bieden. Zo is er altijd een dubbele controle van de planning per dag, één maal door de houder zelf en één maal door de beroepskrachten. Gedurende de week monitoren zowel de houder als de beroepskrachten de brengtijden van de kinderen en passen daarop de starttijden van de diensten aan.

Ook vanuit praktisch oogpunt wordt gekeken naar de inzet van de beroepskrachten. Naast de houder hebben de beroepskrachten zelf de vrijheid om hun collega te vragen iets eerder te

beginnen als dit praktisch noodzakelijk is. Zo kan het voorkomen dat een extra beroepskracht wordt ingezet terwijl dit volgens de ratio niet noodzakelijk is.

5.2 Speciale activiteiten en feesten

Verjaardagen van de kinderen worden gevierd in overleg met de ouders. We versieren het verblijf met slingers en uiteraard zorgen we voor een cadeautje voor de jarige.

Verjaardagen van ouders en opa's, oma's, broers en zussen kunnen ouders aan ons doorgeven. Wij zorgen dan dat het kind wat moois kan knutselen voor diegene die jarig is. Tevens zullen wij wat moois met uw kind maken voor vader en moeder dag.

Aan andere feesten zoals carnaval, Sinterklaas en Kerstmis wordt speciale aandacht besteed.

De activiteiten bij Amberrosia worden aangepast aan de seizoenen.

Wij werken met thema's en met de seizoenen als thema's. In de winter hebben wij bijvoorbeeld: thema winter, Sinterklaas, oud en nieuw en doen wij tussendoor bijvoorbeeld thema kleuren en vormen, muziek en voeding.

In de herfst hebben wij bijvoorbeeld: thema herfst, thema Halloween, dierendag, Sint-Maarten en tussendoor andere thema's zoals thema verkeer, thema geboorte. Er wordt dan bijvoorbeeld buiten naar kastanjes gezocht en naar bladeren en de materialen worden gebruikt bij het knutselen.

In de zomer hebben wij bijvoorbeeld: thema zomer en vakantie en thema zwemmen of thema waterdieren. Er wordt dan veel met water gespeeld en heel veel buiten gespeeld en geknutseld.

In de lente hebben wij bijvoorbeeld: thema lente, boerderijdieren, bloemen. Er wordt veel gewandeld en er worden dan bijvoorbeeld bloemen geplukt en de eendjes worden gevoerd.

Dan worden er tulpen gemaakt en lammetjes en kuikentjes geknutseld.

5.3 Wennen en afscheid nemen

Wennen

In overleg met de ouders worden afspraken gemaakt over het wennen van het kind bij het kindercentrum. Mede afhankelijk van de leeftijd van het kind wordt hier een invulling aan gegeven. Soms start de opvang door samen met de ouders even te spelen, andere kinderen komen meteen voor enkele uurtjes. Altijd wordt het brengen en halen voor de eerste keer op een rustig moment gepland. Zo kan het verblijf goed voorgesproken worden en kunnen de eerste ervaringen achteraf ook goed uitgewisseld worden. De pedagogisch medewerkers observeren het nieuwe kind en sluiten verder zoveel mogelijk aan bij het tempo van het nieuwe kind.

Afscheid

Afscheid nemen kan moeilijk zijn, zowel voor de kinderen als voor ouders. Wij vinden het belangrijk dat ouders duidelijk zijn naar hun kind. Ouders geven aan wat de mogelijkheid is op het gebied van brengen. Als er bijvoorbeeld weinig tijd is dan is het handig om duidelijk en kordaat afscheid te nemen. Als er wel wat tijd is dan is het fijn voor het kind wanneer de ouder even blijft en het kind op weg helpt door bijvoorbeeld samen een boekje uit te zoeken. Het is belangrijk om het weggaan altijd duidelijk te benoemen. De ouder wordt wanneer het

kind dit wil uitgezwaaid door het kind, waarbij de pedagogische medewerker hem ondersteunt.

Het begroeten en afscheid nemen van andere kinderen in de stamgroep wordt door de flexibiliteit die wij bieden geïntegreerd in het dagritme, bijvoorbeeld door iedereen een kusje te geven als je weg gaat of degene die binnenkomt met zijn allen te verwelkomen bij de deur. Zo wordt op een speelse manier hierop ingespeeld en is het juist een leuke activiteit in plaats van een moeilijk moment.

5.4 Opvangtijden

Onze tijden zijn flexibel. In principe hanteren wij de openingstijden: werkdagen van 06.45 uur tot 19:00 uur. Maar in vooraf overleg zijn er afwijkende tijden mogelijk.

5.5 Gezondheid

We houden de gezondheid van de kinderen goed in de gaten. Als een kind ziek is en/of koorts heeft, kan een kind niet naar ons gebracht worden. We achten ons op een dergelijk moment niet voldoende in staat om een ziek kind de gewenste zorg en aandacht te geven. Bovendien willen we voorkomen dat andere kinderen op het verblijf geïnfecteerd raken. Als kinderen ziek worden tijdens hun verblijf bij ons op het kinderdagverblijf nemen wij contact op met de ouders en wordt er naar een passende oplossing gezocht.

Als een kind koorts krijgt bij Amberrosia (bij 38.5 graden of hoger), wordt de ouder van het betreffende kind gebeld en wordt door ons verzocht om het kind op te halen.

Tevens voeren wij jaarlijks een risico-inventarisatie gezondheid en – veiligheid uit om zoveel mogelijk uit te sluiten dat de kinderen een risico lopen. Hieruit vloeien een aantal werkafspraken voort om dit ook in de praktijk te kunnen brengen. Beide inventarisaties zitten in onze info-map en is beschikbaar voor ouders.

Bedrijfshulpverlening (BHV) en kinder EHBO

Door de continue aanwezigheid van tenminste een BHV-er kan in geval van nood eerste hulp worden verleend en kan zo nodig de locatie gecontroleerd ontruimd worden. Er vindt jaarlijks tenminste één ontruimingsoefening plaats. Na een ontruimingsoefening wordt er een evaluatiegesprek gehouden waarin de gang van zaken tijdens de ontruimingsoefening besproken wordt en eventuele verbeterpunten worden besproken en er zal een verslag worden gemaakt van de ontruimingsoefening en evaluatie.

Verder is er iedere dag iemand aanwezig met het diploma kinder EHBO. Voor beide diploma's is een jaarlijkse herhaling vereist.

5.6 Kinderen en persoonlijke hygiëne

Ouders dienen zelf de luiers voor hun kinderen mee te nemen. Dit omdat wij vinden dat de keuze voor een luier zeer persoonlijk is. Ieder kindje heeft een eigen mandje. Daarin kunnen de ouders persoonlijke spullen leggen van hun kind. Eventueel een knuffel voor het slapen. Graag verzoeken wij de ouders om standaard één reserve setje kleding in het mandje te leggen. Ouders kunnen een speentje van hun kind meenemen naar Amberrosia. Wij zullen de

spenen bewaren in een bakje. Gedurende de gehele dag worden de kinderen verschoond. We hebben standaard verschoon rondes als kinderen naar bed gaan of als ze uit bed komen. In de ochtend en aan het eind van de dag worden de kinderen allemaal nog even gecheckt. De kinderen wassen na het eten en drinken hun handen. Tevens gebeurt dit als ze geplast hebben op het toilet. Wanneer ouders aangeven dat hun kinderen er aan toe zijn om zindelijk te worden, beginnen we met de zindelijkheidsstraining. De kinderen kunnen dan regelmatig naar een speciaal voor hen beschikbaar toilet. Wij maken gebruik van datgene waar het kind zich het prettigst bij voelt. Dit alles gebeurt in goed overleg met de ouders.

6.1 Contacten met de ouder(s)

Wij stimuleren betrokkenheid van de ouders bij het kindercentrum. Wij hechten belang aan het dagelijks praatje bij het brengen en halen van de kinderen. Bovendien heeft ieder kind een eigen schriftje waarin de belangrijke gebeurtenissen vermeld staan over hun verblijf bij Amberrosia. Wij hebben één keer in het jaar een oudergesprek en op verzoek van de ouder of op ons verzoek kan dit vaker gedaan worden. Verder is er een oudercommissie waarin ouders kunnen meedenken en beslissen over alle voorkomende zaken.

Regelmatig zullen er nieuwsbrieven verschijnen met informatie en actualiteiten over Amberrosia.

6.2 Oudercommissie

De houder is verplicht om de oudercommissie in de gelegenheid te stellen om advies uit te brengen over wijzigingen in het beleid. Verdere informatie is te vinden in het huishoudelijk reglement van de Oudercommissie.

Bijlage 1 - BSO

1. Pedagogische uitgangspunten

Wij zien BSO als een tweede thuis voor kinderen, hiermee bedoelen wij dat Amberrosia een veilige plek biedt waar kinderen zichzelf kunnen zijn en de ruimte krijgen om zichzelf te ontwikkelen. Wij bieden opvang, gezelligheid, zorg en persoonlijke aandacht. Wij vinden dat wij een taak hebben in de opvoeding van de kinderen door het bieden van verschillende activiteiten waarin de zelfstandigheid en ontwikkeling bevorderd wordt. Wij zien ons in de eerste plaats als een vrijetijdsvoorziening waarin het spelen centraal staat.

Kortom:

- Het kind staat centraal
- Het kind krijgt de ruimte om zich te ontwikkelen.
- De eigenheid en groei van ieder kind is belangrijk
- De buitenwereld wordt binnengehaald

Specifiek voor de BSO is de combinatie van zorg en vrijetijdsbesteding. Aan de ene kant wordt er een stuk zorg, veiligheid en huiselijkheid geboden, en aan de andere kant is het voor de kinderen een vrijetijdssituatie waar zij, binnen de mogelijkheden en afhankelijk van de ontwikkelingsfase, zelf keuzes voor activiteiten kunnen maken. Tijdens de schoolvakanties worden er extra activiteiten georganiseerd, zoals koekjes bakken, een speurtocht uitzetten enz.

Ook kunnen de kinderen op de BSO meedenken en meebeslissen over bepaalde onderwerpen, bijvoorbeeld over het thema van de komende periode. Wij hechten belang aan kinderp participatie.

2.1 De vier basisdoelen van professor J.M.A. Riksen Walraven

Hieronder nog een keer de vier basisdoelen, zoals eerder beschreven.

- 1. Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid.**
- 2. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties.**
- 3. Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van de sociale competenties.**
- 4. Kinderen gelegenheid bieden om zich normen en waarden, de cultuur van een samenleving eigen te maken.**

2.2 De vertaling naar de BSO situatie vanuit de pedagogische uitgangspunten

Het bieden van een gevoel van emotionele veiligheid

Kinderen die de hele dag naar school geweest zijn, kunnen stil zijn of juist druk. Ook kunnen ze uitgelaten zijn, chagrijnig, moe of energiek. Om al die verschillende stemmingen te peilen en om kinderen de gelegenheid te geven hun gevoelens te uiten zal de pedagogische medewerker na binnenkomst van de kinderen eerst met hen aan tafel gaan zitten om wat te drinken en te eten in een ontspannen sfeer. Onze pedagogische medewerker zal een luisterend oor bieden en aansluiten op de belevingswereld van de kinderen waarbij hij het unieke ziet van ieder kind. Er is ruimte voor humor, maar ook voor een serieus gesprek.

Het kind staat centraal

We respecteren kinderen als mensen met unieke eigenschappen en mogelijkheden. We benaderen kinderen met respect door hun eigenheid te accepteren en in te spelen op hun interesses, emoties en behoeften. Het kind bepaalt mee of we begeleiden, stimuleren of juist wat afstand houden. Elke keer opnieuw, omdat elk kind uniek is. Een open, heldere en eerlijke communicatie met de ouders/verzorgers ondersteunt ons daarbij.

Praktijkvoorbeeld: De pedagogisch medewerker overlegt met de moeder van Marieke. Marieke zal voortaan op de fiets zelfstandig naar Amberrosia komen. De pedagogisch medewerker en moeder hebben er alle vertrouwen in dat dit Marieke zal lukken. Amberrosia is niet ver van de school vandaan, en het zal voor Marieke ongeveer 5 a 10 minuten fietsen zijn. Marieke voelt zich heel groot nu ze zelf op de fiets mag. De pedagogisch medewerker spreekt met moeder en Marieke af dat Marieke uiterlijk om 15.45 bij Amberrosia zal zijn. Marieke liet de laatste tijd merken dat zij zich wat te groot voelt om nog te worden opgehaald door de pedagogische begeleider. De pedagogisch medewerker stelt vertrouwen in Marieke door haar vanaf nu zelfstandig te laten fietsen, en Marieke voelt dit. Zij voelt zich hierdoor gewaardeerd door de pedagogische medewerker. Ook is zij weer een stapje verder in haar ontwikkeling. Marieke houdt zich keurig aan de afspraak.

Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van persoonlijke competenties

Met het begrip “persoonlijke competentie” worden persoonskenmerken als zelfstandigheid, zelfvertrouwen, creativiteit, flexibiliteit en veerkracht bedoeld.

Deze eigenschappen stellen een kind in staat, allerlei problemen adequaat aan te pakken en zich goed aan te passen aan veranderende omstandigheden.

In de periode op de basisschool begint voor ieder kind de ontwikkeling naar zelfstandigheid. Kinderen die gestimuleerd worden tot zelfredzaamheid, ontwikkelen gevoelens van zelfvertrouwen, competentie en motivatie en staan actief in het leven.

In de praktijk betekent dit dat er binnen Amberrosia een gezellige, vrije sfeer heerst, waarin kinderen -binnen door de leiding vastgestelde grenzen -, zelf bepalen welke activiteiten ze doen en met wie. De pedagogisch medewerkers nodigen de kinderen uit en stimuleren ze mee te doen, maar meedoen is geen verplichting.

De pedagogisch medewerker biedt de kinderen leeftijdsgerichte activiteiten aan en gaat bij de keuze van activiteiten zoveel mogelijk uit van de initiatieven van het kind.

Ontspannen en met plezier bezig zijn is belangrijker dan presteren.

Ontwikkelen naar zelfstandigheid betekent ook, zelf leren beoordelen wat goed en fout is en verantwoording dragen voor het eigen handelen.

Pedagogisch medewerkers voeren op afstand de regie. Waar nodig of gevraagd begeleiden zij de kinderen in het zoeken naar activiteiten en / of het oplossen van conflicten. De pedagogisch medewerkers van Amberrosia hechten waarde aan de begrippen ‘actief luisteren’ en het geven van ‘ik boodschappen.’ Actief luisteren, houdt in dat de pedagogische medewerker openstaat voor het kind. Door goed te kijken en te luisteren probeert de begeleider zich in te leven en erachter te komen wat er in het kind om gaat en wat het kind wil. Door gedrag en gevoelens te verwoorden voelt het kind zich begrepen.

Ik-boodschappen geeft de pedagogisch medewerker door helder en duidelijk te verwoorden wat zijn behoeften en verlangens op dat moment zijn en door kinderen de kans te geven daar op te reageren. Het probleem verwoorden kan soms al voldoende zijn.

De eigenheid en groei van ieder kind is belangrijk.

Praktijkvoorbeeld:

Verveling.

Televisie kijken is een favoriete bezigheid van oudere kinderen. Bij Amberrosia gaat de tv echter pas rond 17.00 aan. Tot die tijd bieden wij de kinderen activiteiten zoals buiten spelen, gezelschapsspelen, lezen, knutselen, bouwen etc. of helpen met huishoudelijke karweitjes aan. Een kind dat nergens aan mee wil doen wordt gevraagd zelf met een voorstel te komen. Lukt dit niet of wil hij het niet, dan houdt het voor de pedagogisch medewerkers even op en mag het kind zich van de pedagogische medewerker “vervelen”, niets doen en rondhangen tot 17.00 uur. Op voorwaarde dat de andere kinderen en volwassenen er geen last van hebben. Bijna altijd duurt dit vervelen niet lang en vinden kinderen toch een bezigheid die ze leuk vinden en dat levert hen dan weer een complimentje van de pedagogische medewerker op.

Samen spelen, samen delen.

Het speelgoed is voor iedereen. Soms willen kinderen er graag alleen mee spelen, ook al worden zij in een groep opgevangen. Pedagogische medewerkers respecteren deze behoefte en spreken daarom een tijdslimiet af en noteren wie er aan de beurt is om met bijvoorbeeld de spelcomputer te spelen. Kinderen die klok kunnen kijken, mogen zelf de tijd bewaken, de pedagogische medewerker houdt in de gaten dat dit ook daadwerkelijk gebeurt.

Gelegenheid bieden tot het ontwikkelen van de sociale competenties

Het begrip “sociale competentie” omvat een scala aan sociale kennis en vaardigheden, zoals zich in een ander kunnen verplaatsen, kunnen communiceren, samenwerken, anderen helpen, conflicten voorkomen en oplossen en het ontwikkelen van sociale verantwoordelijkheid.

Daarom worden de kinderen in staat gesteld om zelf iets te onderzoeken en zelf antwoord te vinden in verschillende situaties. Spel en spelen is hierbij heel belangrijk. Spel bevordert het voorstellingsvermogen, het inzicht en de communicatie. Ook wordt het vermogen aangesproken om samen te werken en problemen op te lossen.

Daarnaast willen we kinderen aanmoedigen en ondersteunen in het ontwikkelen van een eigen visie, en in hun sympathie voor anderen.

Bij Amberrosia bootsen we zoveel mogelijk de gezinssituatie na. Daar hoort ook bij dat we kinderen al jong leren elkaar te helpen. Al op jonge leeftijd leren we bijvoorbeeld de kinderen om mee te helpen de groep op te ruimen. Bij de jongere kinderen gaat dit spelenderwijs, bij de oudere kinderen doen we een beroep op hun gevoel van verantwoordelijkheid.

Het deel uitmaken van de groep en meedoen aan groepsactiviteiten biedt kinderen een leeromgeving voor het opdoen van sociale competenties. Door de manier waarop wij de binnen- en buitenruimte aanbieden en inzetten dragen wij bij aan het ontwikkelen van de sociale competenties van een kind. Een vrije ruimte die uitdaagt tot rennen, klimmen, avontuur en ontdekken vinden wij belangrijk. Buiten hebben wij een grote tuin met speelveld tot onze beschikking. Binnen bieden wij een grote speelhal, welke wordt onderverdeeld in een ruimte voor de BSO kinderen en een ruimte voor de KDV kinderen. Deze is echter niet gescheiden door een wand. Dit heeft als voordeel dat kinderen van verschillende leeftijden samen leren te zijn binnen eenzelfde ruimte, waar toch ruimte is voor de eigen ontwikkeling.

Bij het organiseren en aanbieden van activiteiten kiezen wij voor een aanpak die een bijdrage levert aan het socialisatieproces van een kind. Door middel van afspraken die stimuleren dat iedereen tijdens activiteiten rekening houdt met elkaar, samen deelt en elkaar helpt kan solidariteit ontstaan.

Wij gaan met het spelmateriaal om op een wijze die het socialisatieproces van een kind stimuleert. Spelmateriaal biedt de mogelijkheid om rollen uit het alledaagse leven te oefenen: keukenattributen, bedjes, verkleedkleden, koffertjes, tassen enz.

Het kind krijgt de ruimte om zich te ontwikkelen.

Praktijkvoorbeeld:

Stampvoetend loopt Wouter weg. Hij doet niet meer mee! 'Wat een stom spel', moppert hij. Wouter heeft het spelletje "fles leeg gooien" verloren, en dit verlies valt hem zwaar. Roelina pedagogisch medewerker, neemt haar kans waar en vraagt Wouter: 'Ben je boos joh, wat is er aan de hand?' En zo ontspint zich een gesprekje over winnen en verliezen. Want verliezen is niet makkelijk, maar goed winnen valt ook niet mee! Het is best heftig om te ervaren dat je bijvoorbeeld minder goed kunt knikkeren dan een ander. Maar misschien ben je op een ander terrein wel weer nummer één? En samen roepen ze daarna alle kinderen bij elkaar die ook zin hebben in een potje voetballen, Wouters favoriete sport.

Socialisatie en de overdracht van normen en waarden

Kinderen moeten de kans krijgen om zich de waarden en normen de "cultuur" eigen te maken van de samenleving waarvan zij deel uitmaken. Kinderopvang biedt een bredere samenleving dan het gezin, ze komen immers in aanraking met andere aspecten van de cultuur en diversiteit die onze samenleving kenmerkt.

Wij zijn van mening dat in al ons handelen steeds iets terug te vinden is van onze eigen inzichten en ideeën, onze waarden en normen. Bij het opvoeden van kinderen speelt het overbrengen van waarden en normen voortdurend een rol.

Gelijkwaardigheid tussen mensen; we hechten er belang aan om kinderen te leren dat mensen verschillend zijn, maar dat ze zeker gelijkwaardig zijn. Naast de verschillen in cultuur zijn er meerdere verschillen te benoemen: het verschil in achtergrond, in ontwikkeling en in temperament. Ook zal de thuissituatie niet altijd overeenkomen met het opvoedingsklimaat op de kinderopvang. We staan op een positieve manier stil bij al die mogelijke verschillen. In een groep doen zich veel leermomenten voor, bijvoorbeeld conflicten tussen kinderen, ervaringen van pijn of verdriet. Het handelen en gedrag van de pedagogisch medewerkers speelt een belangrijke rol bij de morele ontwikkeling van kinderen. Door hun reacties ervaren kinderen de grenzen van goed en slecht, van anders mogen zijn. De reacties van pedagogisch medewerkers geven niet alleen richting en correctie aan het gedrag van kinderen, maar worden door kinderen ook gekopieerd in hun eigen gedrag naar andere kinderen en volwassenen.

Omgang met leidsters en andere kinderen

Binnen de eigen groep hebben kinderen veel contact met elkaar en met de pedagogisch medewerker waardoor ze ongemerkt leren om met allerlei mensen om te gaan en om rekening te houden met elkaar. Belangrijk in deze omgang met elkaar is dat de kinderen en de pedagogische medewerker altijd open en eerlijk met elkaar omgaan en dat zij iedereen in zijn waarde laten: dat wil ook zeggen dat pesten, (uit)schelden en discriminerende opmerkingen niet worden getolereerd. Verder wordt belang gehecht aan het uitspreken van meningsverschillen. Ook leren de kinderen om naar de pedagogisch medewerker en naar elkaar te luisteren en dat je niet zomaar een gesprek kunt onderbreken. Ongewenst gedrag van

kinderen wordt binnen Amberrosia zoveel mogelijk aangepakt en gecorrigeerd. Hierbij dient niet alleen gedacht te worden aan fysiek geweld maar ook aan ongewenst taalgebruik of ongewenst non-verbaal gedrag.

De buitenwereld wordt binnengehaald.

Elk kind mag de wereld ontdekken in zijn eigen tempo en op zijn eigen wijze. Het gebeurt aan de hand van dagelijkse handelingen en gebeurtenissen: helpen met tafeldekken, brood smeren, opruimen enzovoort. Maar ook de directe omgeving van het kinderdagverblijf biedt aanknopingen zoals het gaan posten van een brief of een boodschap doen. Bezoekers, bijvoorbeeld ouders, brengen elk een stukje eigen wereld mee naar binnen waar kinderen spontaan mee kunnen kennismaken.

Praktijkvoorbeeld:

De tafel wordt gedekt. Op het menu staan pannenkoeken die pedagogisch medewerker Petra gaat bakken met twee kinderen. 'De melk is op', ziet Floris, 'wat nu?' 'Je kunt nog wel even een boodschap doen', denkt Petra. Floris vindt het leuk om boodschappen te doen. 'Wel goed uitkijken, en niet al te hard rennen!', roept Petra Floris na. Floris mag boodschappen doen en ook al alleen buiten het hek spelen. Zijn ouders hebben dat afgesproken met de pedagogisch medewerkers.

3. 1. Activiteiten

Kinderen 'leren' niet op de BSO in de traditionele zin van het woord. De BSO is geen verlengde schooldag. De nadruk ligt op een eigen invulling van de vrije tijd. Als kinderen het leuk vinden om op een 'schoolse manier' hun tijd in te vullen (bijvoorbeeld oefenen met lezen of met rekenen), dan kan dit.

Begeleiding bij het maken van huiswerk kan op aanvraag van het kind. Het komt dan uit het kind zelf.

Bij Amberrosia is het belangrijk dat kinderen ook worden gewaardeerd voor niet-schoolse prestaties.

Het activiteitenaanbod, vooral tijdens de vakanties en op woensdagmiddagen, dient een mengeling te zijn van het bekende en het nieuwe.

Kinderen worden gestimuleerd tot meedenken, eigen initiatieven en voorstellen voor activiteiten zijn meer dan welkom.

Praktijkvoorbeeld

Jip (9) vindt het leuk om op school bezig te zijn met de maandelijkse schoolkrant. Hij is verantwoordelijk voor de pagina invulling van zijn groep. Bij Amberrosia stelt Jip voor om een KDV/BSO krantje te maken. De pedagogisch medewerkers vinden dit een goed idee. Jip mag zelfs de jongere kinderen helpen om tekeningen te maken voor de schoolkrant. Ook interviewt hij een pedagogisch medewerker. De pedagogisch medewerkers hebben op hun beurt het voorstel om het krantje eens in de 3 maanden te laten verschijnen.

3.2 Spel en speelgoed

Kinderen hebben van nature een innerlijke drang om op ontdekking uit te gaan en alles zelf te willen doen. Spelen daagt kinderen uit tot het verkennen van mogelijkheden, het verleggen van grenzen en het opdoen van ervaringen; het biedt volop kansen tot leren in de breedste zin van het woord. Door te spelen leren kinderen zichzelf en de wereld om hen heen kennen, ze

oefenen hun motoriek en waarneming; ze leggen sociale contacten en leren rekening te houden met elkaar en samen te spelen.

Onder spelmateriaal wordt alles verstaan wat kinderen kunnen gebruiken om mee te spelen, van legostukjes en kosteloos materiaal tot kleden, kussens, zand, klei en dergelijke.

Speelgoed is speciaal voor kinderen gemaakt om mee te spelen.

Spelmateriaal en speelgoed op de BSO moeten aan veel eisen voldoen. Naast dat het er leuk en aantrekkelijk uit moet zien, moet het uitlokken tot ontdekken, veilig en aansluiten bij de ontwikkeling, interesse en cultuur van de kinderen.

Hieronder volgen enkele criteria waaraan wij willen voldoen:

- Het moet uitnodigend zijn: dit kan door vorm, kleur en / of materiaalgebruik.
- Het moet passen bij de ontwikkelingsfase van een kind; het kind moet toe zijn aan het spelmateriaal, maar het mag ook niet te gemakkelijk zijn. Daarnaast is het van belang dat bij elk ontwikkelingsaspect passend spelmateriaal wordt aangeboden.
- Het moet aansluiten bij de belevingswereld van kinderen.
- Er moet voldoende variatie zijn; als er voldoende variatie is, kunnen kinderen zowel plezier hebben in spelen, als zich – in de ruimste zin – ontwikkelen door middel van spel.
- Hoe meer gebruiksmogelijkheden, hoe liever: veel materiaal dat in en om het huis te vinden is, leent zich gemakkelijk voor verschillende toepassingen. Kinderen vinden zelf ook nieuwe gebruiksmogelijkheden voor materiaal.
- Het moet goed en veilig samengesteld zijn; wat wel en niet veilig is, is ook erg afhankelijk van de leeftijd. Ook bij materiaal dat kinderen zelf vinden om mee te spelen, is veiligheid belangrijk.
- De duurzaamheid van spelmateriaal hangt ook nauw samen met veiligheid.
- De mogelijkheid om samen of alleen te spelen, veel materiaal is leuk om samen mee te spelen, met bijv. .lego kun je samen bouwen, maar in je eentje is het ook leuk. Het is belangrijk dat er spelmateriaal voorhanden is dat voor beide spelsoorten mogelijkheden biedt.

De pedagogisch medewerkers hebben kennis van de verschillende stadia van ontwikkeling en spelen hierop in door de kinderen spelmateriaal en activiteiten aan te bieden die bij deze stadia passen.

Speelgoed voor kleuters (4-6 jaar)

Kleuters willen samen spelen, ze hebben behoefte aan vriendjes en zijn toe aan gezelschapsspelletjes. Kleuters imiteren ook nog graag, ze spelen doktertje, winkeltje, indiaantje enz. en tonen daarbij een ongekende fantasie.

Fiets met zijwielen, skelter, rolschaatsen, tractor

Poppenwagen, poppenhuis met meubeltjes

Strijkplank en strijkijzer

Boerderij, auto's en dieren

Hijskraan, bulldozer, politie-, brandweer auto

Spellen als kwartet, lotto, memory, domino,

Zaklantaarn, verrekijker, vergrootglas, magneet

Vlechtmateriaal, borduren, kralen, punniken

Computerspel voor kleuters

Speelgoed voor schoolkinderen (6-12 jaar)

Kinderen op deze leeftijd willen graag presteren en zich meten met leeftijdsgenootjes.

Gezelschapsspelletjes waarbij zij elkaar kunnen overtroeven spelen ze graag.

Het schoolkind neigt naar de realiteit, een pop is niet langer een poppenkind dat vertroeteld moet worden, maar een idool of stoere held waar ze op willen lijken.

Ook voor creatieve materialen gaat dat op, het moet zo realistisch mogelijk zijn, dus wordt er gekozen voor modellen en voorbeeldboeken.

Het schoolkind heeft allerlei soorten materialen nodig om mee te knutselen, maar is ook toe aan experimenteerdozen en technische constructiedozen.

Letter-en cijferspellen, geschiedenis, aardrijkskunde en andere informatieve boeken en computerspellen vinden kinderen op deze leeftijd vaak erg leuk.

Bal, rollerskates, fiets, schaatsen, knikkers, visattributen, zwemvliezen, snorkelbril

Tafelvoetbal, sjoelbak, kegelen, darts, autobaan, radiografisch bestuurbaar speelgoed, elektrische trein

Microscoop, kompas, technische bouwdozen, herbarium, scheikundedozen, zaklantaarn, vergrootglas

Dobbelsteenspellen, spellen met letters en cijfers, vraag-en antwoordspellen, elektronische spellen, computerspellen, puzzels, goocheldozen

Poppenhuis, tienerpoppen, gereedschap

Poppenkastpoppen, actiespeelgoed op het gebied van ruimtevaart, veldslagen

Naaimachine, naaidoos, borduurdoos, pottenbakken, gipsmallen, bouwplaten.

Bijlage 2 – Beroepskracht-kind-ratio
Bron: www.1ratio.nl

Het minimale aantal beroepskrachten in relatie tot het aantal aanwezige kinderen wordt bepaald op basis van de rekentool op de website [1ratio.nl](http://www.1ratio.nl), uitgegeven door de rijksoverheid.

Door de complexiteit van de berekening, zeker bij een combinatiegroep dagopvang/buitenschoolse opvang, die consequenties heeft voor het maximaal toegestane aantal kinderen in de stamgroep, geeft de rekentool op [1 ratio.nl](http://www.1ratio.nl) altijd het juiste antwoord.

Wij maken dan ook onze plannings uitsluitend op basis van deze rekentool.

Bijlage 3 - Vierogenbeleid Amberrosia

Opgenomen in het Veiligheidsplan per 2018.

Bijlage 4 - Activiteiten

Er zijn tal van activiteiten: knutselen, tekenen, liedjes zingen, verhaaltjes lezen, sporten, dansen, muziek maken, vrij spelen, raamschilderingen maken, kleien, sjoelen, bordspelletjes of andere spelletjes, puzzelen, verkleden en rollenspel, poppenkast spelen, zingen, buiten spelen, trampoline springen, verstoppertje, tikkertje maar ook helpen tafel dekken, was vouwen, schoon maken, opruimen, koekjes bakken of iets anders lekker maken en versieren. Ook zijn er tal van groepsactiviteiten zoals dansen, sporten, een gezamenlijk knutselproject zoals een groot schilderij waar iedereen aan meewerkt, een raamschildering, iets lekkers maken, een huis maken van kartonnen dozen en daarna samen beschilderen terwijl een heel groot zeil wordt neergelegd zodat de kinderen alle ruimte en bewegingsvrijheid hebben om hun creativiteit te uiten.

De activiteiten van de BSO kinderen worden aangepast op de leeftijd van het kind. Het kind mag een knutsel maken die moeilijker is, hij mag bijvoorbeeld iets uitknippen, een spel doen als Monopoly of een rekenpuzzel. Hij mag helpen de kerstboom optuigen, helpen afdrogen, een kleiner kind helpen met een activiteit maar ook helpen veters strikken maar ook buiten voetballen, volleyballen, trampoline springen, tennissen, touwtje springen, stoepkreiten, samen koekjes bakken en versieren of een spelletje doen op de spelcomputer. Het ene kind komt uit school en kiest ervoor om vrij te gaan spelen. Op school zijn er al veel activiteiten geweest en het kind heeft genoeg prikkels gehad naar zijn zin. Het andere kind vindt het heerlijk om samen met de andere kinderen te gaan schilderen of tekenen, een spelletje doen of als er wordt voorgelezen. De keuze wordt gelaten aan het kind.

Voorbeeld:

- jongen van vijf komt uit school. Gezamenlijk met de dagopvang kinderen eet hij een cracker en drinkt een beker sap en vertelt hij over zijn dag op school. Daarna gaan de kinderen dansen en verkleden de kinderen zich met de verkleedkleden die op het kindercentrum aanwezig zijn. De kleine kinderen doen het oudere kind na.
- meisje van zes komt uit school. Gezamenlijk met de dagopvangkinderen eet zij een cracker en drinkt zij een beker sap. Samen met de andere BSO kinderen kiest zij ervoor om buiten te willen spelen. Zij heeft immers net op school al geknutseld. De dagopvangkinderen maken een knutselwerkje. De BSO kinderen gaan samen met een pedagogisch medewerker naar buiten. (Meestal is een derde pedagogische medewerker aanwezig als de BSO kinderen uit school komen, namelijk: als de groep groter dan 8 kinderen is en als er een kindje van 0 of een jaar oud aanwezig is die dag), de overige twee pedagogisch medewerkers blijven binnen als de derde pedagogisch medewerker met de BSO kinderen naar buiten gaat.

Bijlage 5 - Groepshulp

Taken van de houder/groepshulp als boventallig medewerker

- schoonmaken van de ruimte in de pauze (stofzuigen/dweilen, afwassen)
- toepassen van het vierogenbeleid
- spelletjes doen met de BSO kinderen binnen, altijd samen met een pedagogisch medewerker
- spelletjes doen met de BSO kinderen buiten (bijvoorbeeld voetballen, volleyballen) altijd samen met een pedagogisch medewerker
- extra toezicht houden buiten of binnen
- helpen met knutselen
- helpen met voorlezen
- helpen met bouwen (bijvoorbeeld trein met rails)
- boodschappen uitpakken
- was ophalen of opruimen
- bedjes afhalen of opmaken
- buitenruimte schoon en netjes maken en buitenspeelgoed schoon maken

Taken van de houder/groepshulp als chauffeur

- kinderen die voorschoolse opvang krijgen bij Amberrosia naar school brengen
- kinderen die naschoolse opvang krijgen bij Amberrosia van school halen
- kinderen thuis ophalen (ouders hebben geen mogelijkheid om dit zelf te doen)
- kinderen thuis brengen (ouders hebben geen mogelijkheid om dit zelf te doen)

Bijlage 6 - Werkwijze

Werkwijze

Er is regelmatig werkoverleg en werkbegeleiding. Praktijkvoorbeelden worden doorgenomen en de pedagogisch medewerker wordt gevraagd naar zijn werkhouding en bevinding. Wat wij belangrijk vinden:

- positieve houding naar kinderen
- sensitieve en responsieve houding
- praten en uitleggen op het niveau van kinderen
- kinderen de ruimte geven om zich te ontwikkelen
- open staan voor ideeën, andere meningen, andere culturen. Respect voor de kinderen en voor elkaar
- reflectie op eigen werk, eigen handelen
- besef van voorbeeldfunctie voor kinderen
- flexibiliteit en creativiteit: mogelijkheden zien benutten
- elkaar kwaliteiten benutten en zien
- communicatieve vaardigheden
- zorg dragen dat de ouder zijn kind in vertrouwde handen weet
- samenwerking
- afstemming opvoeding: de medewerker houdt rekening met gebruiken en normen en waarden van thuis en past hier zoveel mogelijk op aan.

Bijlage 7 – Wenbeleid

Wenbeleid Amberrosia

Het is mogelijk om uw kind te laten wennen aan het kindercentrum en de voor hem/haar nieuwe omgeving. Dit gebeurt gedurende 4 uur op de dag dat het kind wordt geplaatst. Dit vindt meestal plaats tussen 10.00 uur en 14.00 uur, zodat uw kind aan een gezamenlijke maaltijd kan meedoen en ook op het kindercentrum kan blijven slapen.

Voor deze gewenning zullen wij geen kosten in rekening brengen. Mocht blijken dat het kind niet voldoende heeft aan een dagdeel kan in overleg nog een dagdeel meegedraaid worden.

Bijlage 8 – Extra- en ruildagen

Afname extra dagdelen

Wanneer een ouder vraagt of een kind een dag extra bij ons kan komen, wordt gekeken of dit mogelijk is in verband met de leidster/kind ratio. Indien de ratio kloppend blijft, of als wij eventueel extra personeel kunnen inzetten dan kan het kind komen. De factuur wordt dan aangepast of de kosten worden verrekend met de factuur van de aankomende maand.

Bij ziekte van een kind, ruildagen.

Als een ouder een kind ziek meldt kan hij eventueel een ruil dag/dagen aanvragen. Deze dient hij aan te vragen en in te plannen in overleg met de eigenaar voor de 20^e voor de maand daarop volgend.

Bijlage 9 – Achterwacht

Opgenomen in het Veiligheidsplan per 2018.

Bijlage 10 - PROTOCOL SIGNALERING ZOR GKINDEREN

De verantwoordelijkheid ligt bij de pedagogisch medewerker, de mentor van het kind, zij is ook aanspreekpunt

1. De pedagogische medewerker, mentor maakt zich zorgen over een kind

*Waarover maak je je zorgen?

* Het kind observeren en observaties vastleggen.

* Zorgen delen en bespreken met collega leidster(s).

* Observaties in een (verkennend) gesprek voorzichtig voorleggen aan de ouders.

2. Handelingen pedagogisch medewerker, mentor:

* Inschakelen deskundigen: overleg Jeugdteam, CB arts of wijkverpleegkundige binnen IKC

* Eventueel inschakelen deskundige/pedagoge voor gerichte observatie.

* Contact onderhouden met ouders.

* Ontwikkelingen en contacten vastleggen in rapportage.

* Eventueel overleggen met coördinator.

* Opstellen plan van aanpak/stappenplan

* Bespreken met Jeugdteam en IB-er1 basisonderwijs

3. Plan van aanpak

* Observaties en informatie vastleggen

* Verzamelen gegevens over probleem/zorg - Jeugdteam

* Benaderen deskundigen betreffende voortgang/oplossing

- * Overleggen met ouders
- * Eventuele mogelijkheid doorverwijzing aangeven (MKD, peuterbehandelgroep, o.i.d.)i.s.m. Jeugdteam/pedagoge. Zij verwijzen door naar externe hulp instanties.

4. Nazorg

- * Specifieke informatie doorgeven in overdracht naar basisonderwijs
- * Ook zorg-documentatie aan ouder meegeven.
- * Bespreken bij 'warme overdracht'- netwerkbijeenkomsten leerkracht basisonderwijs
- * Bij informatievraag zorginstelling : informatie doorgeven - CB zorgdocumentatie en observatieformulier Cito.
- * Bij wachtlijst MOD mag het kind eventueel langer op de peuterspeelzaal/voorschool blijven: overleggen met coördinator en medewerkster inschrijvingen.

1 IB-er is de afkorting voor intern begeleider.

OBSERVEREN EN SIGNALEREN

Door training en ervaring kan de pedagogisch medewerker problemen en afwijkend gedrag van peuters te signaleren. Na observeren en het verzamelen van signalen worden de ouders hierover ingelicht. In een observatie wordt een helder en duidelijk beeld beschreven van het kind.

Een kind dat zich prettig en op zijn gemak voelt is open, nieuwsgierig, levenslustig, tevreden, ontspannen, vol zelfvertrouwen en evenwichtig.

Soms, door verschillende redenen, gaat de ontwikkeling van het kind niet goed. De ontwikkeling kan door omgevingsfactoren, karakter of (medische) afwijking een achterstand oplopen. Kinderen kunnen dit op verschillende manieren laten zien. Kenmerken kunnen zijn: gesloten, afwerend, lusteloos, ontevreden, gespannen, onzeker of onevenwichtig gedrag.

Het observeren van het welbevinden en betrokkenheid van het kind kan een goed instrument zijn

om het functioneren van het kind op de dagopvang of peuterspeelzaal beter en prettiger te laten verlopen.

De pedagogische medewerker informeert de ouders voorzichtig en zorgvuldig over haar zorgen betreffende hun kind en bespreekt eventueel een stappenplan/plan van aanpak. Eventueel kan zij helpen de weg te vinden naar deskundige hulp en/of met medewerking van het Jeugdteam.

Bijlage 11 – Beleid beroepskrachten in opleiding

Beleid inzet pedagogisch medewerkers in opleiding

Visie:

Bij Amberrosia begint, zowel voor de kinderen en medewerkers een leven lang leren. Een leerbedrijf biedt de mogelijkheid aan toekomstige pedagogisch medewerkers om met ervaring in de praktijk hun nieuwe kennis en vaardigheden te toetsen en te verrijken. Voor onze eigen medewerkers biedt de pedagogisch medewerker in opleiding de kans om met frisse ogen naar hun eigen vak en de invulling en uitvoering daarvan te kijken. De begeleidende gesprekken bieden ruimte voor wederzijdse reflectie. Het uitgangspunt is dat je van elkaar leert en dus wederzijds profiteert van een leerbedrijf zijn. Amberrosia streeft de volgende doelen na:

- Het opleiden van toekomstig pedagogische medewerker om het personeelsaanbod op peil te houden.
- Een frisse kijk op de organisatie; op de hoogte blijven van de nieuwste ontwikkelingen
- Extra handen, voor extra aandacht van de doelgroep
- Contacten met scholen onderhouden, bijvoorbeeld over opleidingsinhoud/vernieuwing en schoolbegeleiding

Vastgelegde criteria voor formatieve inzet

Leerlingen van de BBL opleiding hebben bij ons een werk-leerovereenkomst. Ze zijn pedagogisch medewerker in opleiding en gaan daarnaast een keer in de week naar school. Zij hebben een arbeidsovereenkomst voor de duur van de opleiding.

Voorbeeld van formatieve inzetbaarheid van een BBLer:

Formatieve inzetbaarheid voor pedagogisch medewerkers in opleiding

- 0% van september tot en met december
- 25% van januari tot en met juni
- 50% van juli tot en met december
- 75% van januari tot en met februari
- 100% van Maart tot en met einde opleiding

Taken van een pedagogisch medewerker in opleiding (BBLer)

Bij Amberrosia wordt niet gewerkt met stagiaires maar wel met pedagogisch medewerkers in opleiding niveau 4.

De opbouw van de inzetbare uren wordt onderverdeeld in vijf fasen

- 0% formatief inzetbaar
- 25% formatief inzetbaar
- 50% formatief inzetbaar
- 75% formatief inzetbaar
- 100% formatief inzetbaar

Taken van een pedagogisch medewerker (in opleiding)

(De taken zullen zich uitbreiden naarmate de opleiding vordert en zal ook van persoon tot persoon wisselend zijn; afhankelijkheid van hoe de persoon zich ontwikkelt).

- Voorlezen
- Spelletje doen met de kinderen
- Zingen met de kinderen
- Knutselen met de kinderen
- Verschonen in het bijzijn van een pedagogisch medewerker
- Naar de wc met kinderen in het bijzijn van een pedagogisch medewerker
- Naar bed brengen in het bijzijn van pedagogisch medewerker
- Samen met de kinderen maaltijden voorbereiden en aan tafel
- Naar buiten met de kinderen (boventallig)
- Verjaardagen vieren van een kind en alles voorbereiden
- Helpen afruimen, schoonmaken en opruimen
- Lijsten bijhouden (in bijzijn van pedagogisch medewerker)
- Helpen met de was en bedjes opmaken
- Kinderen van school halen en brengen (als de kinderen de bbl er goed kennen)
- Kinderen stimuleren om positief bij te dragen aan de groeps sfeer
- Ingrijpen en bemiddelen bij conflicten
- Kunnen improviseren bij onverwachte situaties en aanpak bedenken
- Actief inspelen op wat het kind aangeeft en daarbij rekening houden met zijn behoeften en mogelijkheden
- Spelactiviteiten in verschillende situaties toepassen
- Meerdere activiteiten tegelijk verrichten en overzicht houden
- Plannen en organiseert de voorbereiding van speciale gelegenheden. (verjaardagen, Moederdag, Vaderdag, Sint Maarten, Kerstmis en verschillende thema's.
- Signaleren van de taal en ontwikkelingsachterstand en dit aankaarten
- Denken en handelen reflecteren
- Spelenderwijs stimuleren van de cognitieve, sociaal-emotionele, motorische ontwikkeling
- Hygiëne in acht nemen
- Literatuur lezen, informatie en ideeën van collega's gebruiken
- Bereid zijn om zich te ontwikkelen door middel van het volgen van cursussen
- Bijhouden van persoonlijke schriftjes van kinderen
- Voorlezen
- Zorg dragen voor de dagelijkse verzorging van kinderen, zowel in groepsverband als in individueel opzicht.
- Het scheppen van een situatie binnen de groep waarin kinderen zich veilig voelen en het stimuleren van kinderen door middel van uitvoering van het pedagogisch beleidsplan
- Het begeleiden van kinderen bij de dagelijkse bezigheden

- Het bijhouden van de ontwikkeling van kinderen en het hierover rapporteren informeren
- Zorg dragen voor een goed contact met ouders en informeren van ouders/verzorgers over de gang van zaken binnen de groep
- Deelnemen aan teamoverleg (een keer in de twee maanden)
- Spelletje doen met de kinderen
- Zingen met de kinderen
- Knutselen met de kinderen
- Eten met de kinderen
- Naar buiten met de kinderen
- Overdrachtsformulier basisschool en gesprek ouders en het onderhouden van contacten met scholen van de schoolgaande kinderen
- Met collega's afstemmen over de dagindeling en de verdeling van de werkzaamheden en een goede samenwerking en een goede overdracht
- Overdracht van kind naar ouder
- Overdracht naar collega
- Bijhouden overdracht schrift
- Invullen presentielijst
- Maken van daglijsten
- Oudergesprekken doen
- Observaties doen met kinderen
- Kind volgsysteemlijsten
- Thema voorbereiden
- Verschonen van kinderen
- Naar bed brengen van kinderen
- Naar de wc met kinderen
- Kinderen van school brengen en halen

Wat een pedagogisch medewerker in opleiding niet mag is: alleen op de groep staan, dus ook niet openen of sluiten. Dit mag alleen in het bijzijn van een gediplomeerd collega.

Verantwoordelijkheden

- Verantwoordelijk om te werken volgens de opgestelde protocollen, werkinstructies en inventarisatielijsten veiligheid en gezondheid
- Verantwoordelijk voor een nette groep en omgeving van de kinderen
- Verantwoordelijk voor professionele instelling en aanpak op de werkplek
- Volgen van lessen op de onderwijsinstelling
- Het tijdig maken van de door de onderwijsinstelling opgegeven opdrachten en deze bespreken met de BBL begeleidster
- Aanwezig zijn bij de beoordelingsgesprekken met school
- Aanwezig zijn bij begeleidingsgesprekken met de BBL begeleider en ontwikkelingspunten noteren en eraan werken.

Bijlage 12 – Buiten spelen

Bij Amberrosia Koggenland spelen de kinderen zoveel mogelijk buiten. Hoe beter het weer, hoe meer wij buiten zijn. Uiteraard houden wij rekening met de weersomstandigheden, zo blijven wij bijvoorbeeld op de warmste uren van de dag in de zomer binnen.

Buitenspelen stimuleert de ontwikkeling van het kind;

- Ontwikkelen van de sociale competenties (leren samen spelen, leren rekening houden met elkaar).
- Aanleren van normen en waarden (ik liep iemand omver, dan zeg ik sorry. Kinderen worden niet gepest of buiten gesloten, kinderen helpen elkaar. (bijvoorbeeld de grotere kinderen helpen de kleinere kinderen).
- De grove en fijne motoriek ontwikkelen (fietsen, op de loopfiets, met de Plasma kar (grove) maar ook stoepkrijten of bellen blazen (fijn)).

Kinderen leren ook over de natuur, de activiteiten worden op de seizoenen van het jaar aangepast. Bijvoorbeeld in de herfst zoeken wij kastanjes, dennenappels en bladeren en takken om mee te knutselen, in de winter maken wij samen een sneeuwpop en spelen in de sneeuw, in de zomer wordt er lekker met water gekliederd met de watertafel of een badje. In de lente gaan wij bijvoorbeeld wandelen en de eendjes voeren of bloemen plukken (waar het mag). De ouders geven op ons verzoek de kinderen regenlaarzen mee zodat wij ook met nat weer met de kinderen naar buiten kunnen. Als de kinderen niet vies mogen worden, kunnen de ouders oude kleren of een overall meegeven. De kinderen worden door de ouders op het weer gekleed. Dat betekent met koud weer warm genoeg om naar buiten te kunnen en in de zomer luchtige kleding en badkleding en handdoeken meegeven.

De kinderen mogen buiten heerlijk rennen, ravotten, ‘samen spelen’, ontdekken. Kortom, ze kunnen hun energie kwijt.

In onze grote tuin staan ook speeltoestellen zoals: een nestschommel, een grote en een kleine glijbaan (voor de kleintjes), ringen, een boomglijbaan, een trampoline, fietsjes, loopfietsjes, een zandbak (in de zomer), een Plasmokar en een kist met buitenspeelgoed.

Ook zijn wij lid van de Speelothek. Daar lenen wij eens in de drie maanden nieuw binnen en buiten speelgoed. De kinderen beslissen mee over wat zij graag zouden willen lenen.

Soms halen wij een politie auto voor de kleintjes, de plasmokarren voor de kleintjes en BSO, een watertafel of een voetbaltafel en allerlei spelletjes.

In de zomer eten wij geregeld buiten onder het schaduwdoek met de kinderen. Ook wordt er soms gepicknickt.

Uiteraard zijn er buiten ook regels zoals:

- Extra toezicht buiten in de vorm van een extra volwassene (pedagogisch medewerker of groepshulp).
- Bij de glijbaan bij de dag-kinderen altijd toezicht
- Bij de trampoline: kleintjes onder de drie jaar: hooguit met zijn drieën tegelijk, BSO kinderen hooguit met zijn tweeën tegelijk
- In de nestschommel: één kind tegelijk
- Bij de glijbaan: alleen zittend er af en alleen via de trap omhoog
- Bij de boomglijbaan: niet hoger dan de glijbaan, dus niet hoog in de boom klimmen

De kinderen houden rekening met elkaar. De grote kinderen letten er op dat ze de kleintjes niet omver lopen. Niemand mag worden gepest of buiten gesloten. De pedagogische medewerkers letten hier scherp op. (aanleren van sociale competenties en normen en waarden).

Voor de kinderen is er achter de trampoline een speciaal stukje “doe tuin”. Daar mogen de kinderen kruiden plukken om soep te maken, verstoppertje spelen achter de struiken, hutten bouwen enz.

Bij Amberrosia vinden wij zowel buiten spelen als bewegen erg belangrijk voor de ontwikkeling en gezondheid van het kind.